

STRATEGIA COMUNEI 2022-2027

**COMUNA CONȚEȘTI
JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
ROMÂNIA**

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI CONȚEȘTI

2022-2027

2022

ROMÂNIA
JUDEȚUL DÂMBOVIȚA
COMUNA CONȚEȘTI

STRATEGIA DE DEZVOLTARE A COMUNEI CONȚEȘTI

2022-2027

PREFAȚĂ

Existența unei strategii de dezvoltare locală ajută la crearea unei viziuni asupra comunității pe care ne-o dorim în viitor, ne oferă imaginea completă asupra modului în care economia, mediul, infrastructura și aspectele sociale se pot îmbunătăți.

Prin elaborarea strategiei se oferă un cadru de lucru, astfel, după analiza nevoilor și a perspectivelor comunității, se stabilesc obiective de dezvoltare și se concretizează o serie de priorități și măsuri pentru îndeplinirea obiectivelor.

Strategia de dezvoltare pune la dispoziția autorităților locale un ghid în vederea îmbunătățirii vieții în comună. Dacă în perioada 2014-2020 Uniunea Europeană a promovat prin Strategia “Europa 2020” un model de creștere inteligentă, durabilă și incluzivă, în prezent Comisia Europeană a reînnoit inițiativa “Calea către excelență”, pentru a continua să ofere sprijin adaptat și expertiză regiunilor rămase în urma.

În ceea ce privește inovarea “Calea către excelență” este o altă modalitate prin care Comisia Europeană ajută regiunile Europei să se pregătească pentru viitor, cu strategii de inovare solide, sprijinite de fondurile U.E. în următorul buget european 2021-2027.

În acest sens, elaborarea unei strategii de dezvoltare locală integrată la nivel regional, național și european îmbunătățește semnificativ șansele de dezvoltare economică și socială durabilă, incluzivă și performantă.

În contextul lipsei unei viziuni strategice pe termen mediu (2021-2027) și lung, ar duce la creșterea vulnerabilității comunității și la apariția unor riscuri sociale și economice prin imposibilitatea de a accesa fonduri comunitare.

Evitarea unor astfel de riscuri și vulnerabilități constituie un element definitoriu pentru a fi formulată o viziune strategică globală asupra procesului de dezvoltare a localității Conțești.

Strategia de Dezvoltare Locală a comunității din Conțești pentru perioada 2022- 2027 își propune să antreneze toți actorii locali importanți, cu scopul de a lua decizii favorabile dezvoltării locale, pentru a fi valorificate toate energiile și resursele locale, pentru a se atrage finanțări guvernamentale și europene.

Administrația Publică Locală (Primăria și Consiliul Local) are rolul catalizator de a coagula toate elementele decizionale, dar și responsabilitatea principală pentru implementarea acestei strategii, însă eșecul sau succesul acestei

implementări va influența dezvoltarea socială și economică a comunității din Conțești.

1.1. Principiile de bază care au stat la baza elaborării acestei strategii au fost următoarele:

- principiul cunoașterii trăsăturilor locale. Strategia a fost elaborată de specialiști, care cunosc foarte bine realitățile din această comună.
- principiul realității. Acest plan strategic prezintă potențialul, stadiul de dezvoltare și baza de la care se pleacă în cadrul proceselor dezvoltării durabile.
- principiul continuității și sustenabilității. Strategia va fi îmbunătățită continuu și după adoptarea acestuia de către primărie.
- principiul armonizării cu obiectivele de dezvoltare existente la nivelul Uniunii Europene.

Cele șapte caracteristici ale strategiilor sunt următoarele (CSaTH M., 1993):

Interesul pentru acest tip de activitate a fost dat de faptul că aplicarea strategiei de dezvoltare regională și rurală va conduce la reducerea disparităților din cadrul spațiului rural.

Utilitatea elaborării planurilor de dezvoltarea strategică este susținută de argumente, care în esență vizează:

- utilizarea resurselor umane și logistice existente - elaborarea unui plan strategic de dezvoltare locală contribuie, pe termen mediu și lung, la gestionarea mai eficientă a resurselor locale (resurse umane, financiare, logistice etc.), permițând mobilizarea la cote superioare a acestor resurse în vederea atingerii obiectivelor propuse în cadrul planurilor de dezvoltare;
- existența unui plan de dezvoltare creează / facilitează obținerea resurselor financiare care să susțină procesele de dezvoltare la nivel local. Planul strategic clarifică pentru toți factorii implicați în programele de ajustare sau dezvoltare socială care sunt obiectivele urmărite de autoritățile locale pe termen mediu și lung, rolul strategiei de dezvoltare fiind acela de a modifica optica elaborării unor strategii conjuncturale prin care se urmărește elaborarea „**strategiilor de supraviețuire imediată**” (satisfacerea unor nevoi imediate). Această perspectivă imediată trebuie înlocuită cu perspectiva dezvoltării strategice.

Scopul acestei lucrări este aceea de a face o diagnoză a spațiului rural la nivelul comunei, în vederea identificării principalelor probleme cu care se confruntă această comunitate, precum și definirea unei strategii de dezvoltare rurală. Diagnoza acestui spațiu a fost realizată pe mai multe nivele:

- nivel statistic;
- evaluarea activității administrației publice locale;

Necesitatea adaptării spațiului românesc la cerințele UE se răsfrânge prin necesitatea fiecărei autorități locale de a se adapta la cerințele UE.

Lucrarea prezintă analizează elementele specifice comunei Coțești, atât din punct de vedere economic, social, al infrastructurii, cât și din punct de vedere al resurselor umane și al teritoriului.

Pornind de la angajamentele pe care România și le-a asumat pentru perioada 2021-2027, Strategia de Dezvoltare Locală a comunei Coțești își propune o dezvoltare durabilă în contextul european.

Strategia are la bază informații obținute atât de la Institutul Național de Statistică, de la Uniunea Europeană, cât și informații obținute în urma unor studii, rapoarte, cercetări, strategii și norme locale, județene, regionale, naționale și europene.

Pentru o punere în practică adecvată a strategiei, trebuie respectate următoarele condiții:

- acordul și susținerea din partea consiliului local și a comunității;
- susținerea din partea sectorului privat, îndeosebi a componentei economice;
- informarea permanentă a comunității cu privire la progresul punerii în aplicare;
- monitorizarea permanentă a stadiului atingerii obiectivelor propuse.

În cele ce urmează considerăm ca fiind importantă prezentarea atât a PLANULUI NAȚIONAL STRATEGIC, Strategia de Dezvoltare a regiunii NV 2014-2020 precum și a Județului Dâmbovița, pentru a observa în ce măsură prezentul Plan de Dezvoltare Strategică se integrează în principiile stabilite în cadrul acestor strategii *naționale*, regionale, locale care au fost elaborate în concordanță cu reglementările Uniunii Europene.

România, în calitate de stat membru al Organizației Națiunilor Unite (ONU) și Uniunii Europene (UE), și-a exprimat adeziunea la cele 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă (ODD) ale Agendei 2030, adoptată prin Rezoluția Adunării Generale a ONU /RES/70/1, în cadrul Summit-ului ONU pentru Dezvoltare Durabilă din septembrie 2015.

Concluziile Consiliului UE, adoptate în data de 20 iunie 2017, „Un viitor durabil al Europei: răspunsul UE la Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă” reprezintă documentul politic asumat de statele membre ale UE privind implementarea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. România are nevoie de o schimbare a paradigmei prezente de dezvoltare pentru a face față provocărilor secolului XXI.

Trăim o perioadă marcată de procesul de globalizare, de accentuare a inegalităților și de agravare a problemelor de mediu. Dacă în ultimii zece ani, țintele României erau stabilite în raport cu evoluția economiei mondiale și în concordanță cu politicile UE, acum, atât România, cât și UE, trebuie să-și reprojecțeze prioritățile pe termen mediu și lung pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, adoptată în cadrul Summit-ului Organizației Națiunilor Unite, în septembrie 2015.

Aceasta este o cale sigură prin care se poate realiza un viitor mai bun generațiilor viitoare. România, alături de alte 192 de state, și-a asumat stabilirea cadrului național pentru susținerea Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă, care include un set de 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă și Agenda de Acțiune de la Addis-Abeba.

Planul de acțiune global, pe care România alege să-l susțină în următorii ani, se adresează ameliorării sărăciei, combaterii inegalităților, in justiției sociale și protejării planetei până în anul 2030.

Este un plan de acțiune pentru oameni, planetă și prosperitate, prin care se urmărește consolidarea unui climat de siguranță și libertate, în care „nimeni nu va fi lăsat în urmă”. Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a rezultat în urma unui proces internațional îndelungat de analiză, care recunoaște că problemele globale se pot rezolva doar prin soluții la nivel global.

Modificarea percepției și conștientizarea evoluției fără precedent a societății, creșterea natalității la scară globală, a accelerării economiilor țărilor în curs de dezvoltare și a disparităților sociale au pus în evidență limitele creșterii planetare.

Creșterea prețurilor la anumite resurse a evidențiat faptul că Pământul își poate epuiza resursele fizice regenerabile și neregenerabile, conducând la un dezechilibru catastrofal. Bazele progresului în domeniul protecției mediului,

corelat cu dezvoltarea, au fost introduse pentru prima dată pe agenda internațională la Conferința de la Stockholm (1972).

Rezultatul a fost crearea Programului ONU pentru mediu prin adoptarea unei Declarații privind protecția mediului în scopul de „a apăra și a îmbunătăți mediul uman pentru generațiile prezente și viitoare”.

La această conferință s-a conferit legitimitate conceptului de dezvoltare durabilă cu cei trei piloni: economic, social și de mediu.

ECHITATEA SOCIALĂ – prin care națiunile în curs de dezvoltare trebuie să aibă posibilitatea de a-și satisface nevoile de bază în ceea ce privește ocuparea forței de muncă, alimentația, asigurarea energiei, apei și canalizării;

CREȘTEREA ECONOMICĂ – la nivelul națiunilor în curs de dezvoltare pentru a se apropia de calitatea vieții din țările dezvoltate;

MEDIUL – cu nevoia de a conserva și îmbunătăți baza de resurse disponibile prin schimbarea treptată a modului în care trebuie să se dezvolte și să fie folosite tehnologiile

Această abordare a fost posibilă prin punerea în evidență a conceptului de „depășire a limitelor”. S-a conștientizat că resursele naturale, de care societatea are nevoie și care sunt limitate, au fost depășite, creând în același timp un dezechilibru ecologic la nivel planetar, prin creșterea economică iresponsabilă. Astfel, s-a constatat că numai prin susținerea simultană a celor trei piloni – social, economic și de mediu – se poate ajunge la o dezvoltare durabilă și la un viitor comun la nivel global.

Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă - Transformarea lumii noastre, este o versiune, a cadrului conceptual al dezvoltării durabile, structurate pe un pachet de 17 obiective de dezvoltare durabilă, susținute prin 169 de ținte subiacente.

Agenda 2030 solicită acțiuni din partea tuturor țărilor, sărace, bogate și cu venituri medii. Recunoaște că încetarea sărăciei trebuie să fie însoțită de un plan care să contribuie la creștere economică și abordează o serie de nevoi sociale, inclusiv educație, sănătate, protecție socială și locuri de muncă, abordând în același timp problemele combaterii schimbărilor climatice și protecția mediului. Aceasta

acoperă, de asemenea, aspecte precum inegalitatea, infrastructura, energia, consumul, biodiversitatea, oceanele și industrializarea.

Agenda promovează implicarea tuturor părților interesate, prin democratizarea procesului decizional pe tema dezvoltării durabile. Se subliniază responsabilitatea și rolul generațiilor tinere pentru crearea dezvoltării durabile. În cadrul UE, începând cu anul 2006, conceptul de dezvoltare durabilă a fost integrat în Strategia pentru o Europă Extinsă, într-o viziune strategică unitară și coerentă, având ca obiectiv general îmbunătățirea continuă a calității vieții pentru generațiile prezente și viitoare, pentru crearea unor comunități durabile, capabile să gestioneze și să folosească resursele în mod eficient și să valorifice potențialul de inovare ecologică și socială al economiei, în vederea asigurării prosperității, protecției mediului și coeziunii sociale.

În 2010, ca o continuare a dezvoltării durabile a UE, a fost adoptată Strategia Europa 2020 de promovare a creșterii inteligente (bazată pe: educație, cercetare, inovare), durabile (bazată pe reducerea emisiilor de carbon, eficiență energetică, resurse regenerabile) și incluzive (crearea de noi locuri de muncă, reducerea sărăciei etc.).

Alături de statele membre și respectând principiul subsidiarității, UE s-a angajat să devină lider în punerea în aplicare a Agendei 2030 și, implicit, a celor 17 Obiective de Dezvoltare Durabilă. Comisia Europeană a prezentat în 22 noiembrie 2016 Comunicarea „Pașii următori pentru un viitor european durabil”. Documentul prezintă răspunsul Uniunii Europene la Agenda 2030 și confirmă integrarea obiectivelor de dezvoltare durabilă în cadrul politicii europene și în prioritățile actuale ale Comisiei Europene, evaluarea situației și identificarea celor mai relevante preocupări privind durabilitatea.

Prin această comunicare, Uniunea Europeană s-a angajat în favoarea unei dezvoltări durabile prin care „să asigure o viață demnă pentru toți, respectând limitele planetei, care să reunească prosperitatea și eficiența economică, societăți pașnice, incluziunea socială și responsabilitatea față de mediu”.

Răspunsul UE la Agenda 2030 este de a integra cele 17 ODD în politicile publice ale Uniunii, în scopul sprijinirii efortului global de construire a unui viitor durabil în colaborare cu partenerii săi. Cele 17 ODD sunt deja urmărite de multe dintre politicile Uniunii Europene, iar România, ca membră a acestei comunități,

își propune abordarea integrată a obiectivelor din Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă. În cadrul bugetului pe termen lung al Uniunii Europene pentru perioada 2021 – 2027, Comisia Europeană propune modernizarea politicii de coeziune, principala politică de investiții a Uniunii Europene. Sunt propuse cinci priorități investiționale în cadrul UE:

- Europă mai inteligentă, prin inovare, digitalizare, transformare economică și alte forme de sprijin;
- Europă mai verde, fără emisii de carbon, punerea în aplicare a Acordului de la Paris și investiții în tranziția energetică, energia din surse regenerabile și combaterea schimbărilor climatice;
- Europă conectată, cu rețele strategice de transport și digitale;
- Europă mai socială, pentru realizarea pilonului european al drepturilor sociale și sprijinirea calității locurilor de muncă, a învățământului, a competențelor a incluziunii sociale și a accesului egal la sistemul de sănătate;
- Europă mai apropiată de cetățenii săi, prin sprijinirea strategiilor de dezvoltare conduse la nivel local și a dezvoltării urbane durabile în UE. Strategia UE pentru Dezvoltare Durabilă, ce reprezintă fundamentul Strategiei Naționale

Ca membră a comunității internaționale, dar mai ales ca membră a Uniunii Europene, România are interesul de a implementa principiile dezvoltării durabile pe plan național.

În vederea implementării acestor obiective de dezvoltare durabilă, România a redactat un plan strategic din care redăm, succint, principalele orizonturi și ținte pentru 2030 (Strategia Națională pentru DEZVOLTAREA DURABILĂ a României 2030).

1. FĂRĂ SĂRĂCIE.

Globalizarea a contribuit la reducerea sărăciei absolute, însă este necesară continuarea eforturilor de reducere a sărăciei relative pentru a asigura o viață demnă pentru toți. În acest scop, Agenda 2030 țintește segmentele periferice din societate și încurajează orientarea societății într-o direcție care să asigure cetățenilor o viață echitabilă, demnă și prosperă.

Obiective 2021-2027:

- Stabilirea unor standarde durabile de calitate și de cost pentru toate serviciile sociale, vizând în mod special pe cele destinate grupurilor vulnerabile;
- Dezvoltarea unui sistem național de indicatori de incluziune social prin integrarea tuturor bazelor de date din sfera asistenței sociale în regim digitalizat care să țină cont de mobilitatea socială; monitorizarea anuală efectivă a rezultatelor pe baza acestor indicatori;
- Stimularea participării pe piața muncii a persoanelor apte de muncă aflate în risc de excluziune prin dezvoltarea măsurilor active de consiliere și asistență socială.

Ținte 2030:

- Eradicarea sărăciei extreme pentru toți cetățenii;
- Reducerea cu cel puțin jumătate a numărului de cetățeni care trăiesc în sărăcie relativă;
- Consolidarea sistemului național unitar al serviciilor de intervenție de urgență, reabilitare ulterioară și compensare a pierderilor în caz de calamități naturale, accidente industriale sau evenimente climatice extreme.

2. FOAMETE „ZERO”.

România a depășit, în mare măsură, problemele legate de foamete, dar se dezvoltă noi provocări legate de nutriție. Pentru o societate mai sănătoasă, trebuie dezvoltată o agricultură durabilă și conștientizarea importanței nutriției sănătoase. România deține locul al șaselea în Europa din perspectiva suprafeței agricole utilizate, motiv pentru care eficiența agricolă, consolidarea exploatațiilor agricole și a întreprinderilor de procesare alimentară sunt o prioritate.

Obiective 2021-2027:

- Dezvoltarea unor programe pentru promovarea consumului de alimente sănătoase;
- Continuarea Programului Național de Reabilitare a Infrastructurii Principale de Irigații din România;
- Susținerea producției și diversificarea speciilor autohtone cu valoare genetică ridicată, dar deficitare pe piața internă, în domenii precum legumicultura, creșterea efectivelor la rasele valoroase de ovine, taurine și bivoli, sectorul avicol, colectarea și comercializarea lânii, apicultură, pescuit și acvacultură, inclusiv prin stimularea cercetării-dezvoltării în domeniul agro-alimentar;
- Creșterea numărului de produse recunoscute la nivel european / atestate tradițional/ atestate ca rețete consacrate;
- Susținerea și atragerea tinerilor fermieri;
- Creșterea numărului de fermieri active, înregistrați în sistemul de agricultură ecologică și creșterea suprafeței agricole certificate ecologic;
- Creșterea numărului de grupuri aplicante/operatori economici înregistrați pe scheme de calitate naționale și europene;
- Promovarea bunelor practici agricole pentru prevenirea și combaterea poluării solului.

Ținte 2030:

- Eradicarea malnutriției și menținerea ratei obezității sub 10%, similar cu nivelul înregistrat în anul 2014;
- Finalizarea cadastrului agricol;
- Dublarea ponderii agriculturii în PIB-ul României, față de anul 2018;
- Menținerea și extinderea diversității genetice a semințelor, a plantelor cultivate și a animalelor de fermă și domestice și a speciilor sălbatice înrudite;
- Creșterea gradului de valorificare a producției agricole autohtone;
- Creșterea ponderii agriculturii ecologice în totalul producției agricole;
- Menținerea și rentabilizarea unor ocupații și metode tradiționale de valorificare a plantelor medicinale și a fructelor de pădure în zona montană;
- Menținerea tradițiilor locale prin creșterea numărului de produse cu caracteristici specifice în ceea ce privește originea geografică.

3. SĂNĂTATE ȘI BUNĂSTARE.

Îmbunătățirea serviciilor și accesului la asistență medicală de calitate este esențială pentru funcționarea unei societăți durabile centrate pe pacient și prevenție. Trebuie asigurat un cadru adecvat pentru promovarea unui mod de viață sănătos și proactiv, favorizarea activităților sociale, prevenția și educația medicală. Abordarea sănătății și bunăstării populației trebuie să includă și abordarea bolilor psihice și a dizabilităților.

Obiective 2020-2027:

- Promovarea educației în sănătate, a prevenției și a unui mod de viață sănătos;
- Inițierea unui program național pentru susținerea serviciilor de îngrijire de lungă durată pentru persoanele vârstnice sau cu dizabilități;
- Modernizarea și reabilitarea infrastructurii sănătății publice la media standardelor UE, cu accent și pe zona rurală, inclusiv susținerea cercetării în medicină;
- Implementarea unui sistem transparent și fiabil de pătrundere și gestionare a medicamentelor, dispozitivelor, aparaturii și tehnicii medicale pe piața din România, pentru creșterea accesului populației la tehnologii de diagnostic și tratament cât mai noi și performante.

Ținte 2030:

- Asigurarea accesului universal la servicii de informare, educare și consiliere pentru promovarea prevenției și adoptarea unui stil de viață fără riscuri;
- Digitalizarea completă a sistemului de sănătate și, implicit eliminarea documentelor și registrelor tipărite pe suport de hârtie, pentru a eficientiza și a facilita intervențiile medicale, pentru a asigura populației accesul rapid la servicii medicale de calitate, la tratamente și medicamente, dar și pentru monitorizarea eficientă a nevoilor;

- Reducerea prevalenței mortalității materne și infantile, a incidenței cancerului la sân sau de col uterin și a sarcinilor la adolescente, având ca obiectiv prioritar grupurile vulnerabile și defavorizate;

- Reducerea mortalității materne și mortalității neonatale, astfel încât să se situeze sub media UE;

- Creșterea acoperirii vaccinale până la nivelul minim recomandat de OMS pentru fiecare vaccin, prin dezvoltarea unei platforme comune de colaborare între autorități, medici, pacienți, organizații internaționale cu experiență în acest domeniu, ai companiilor în domeniu, precum și alți factori interesați;

- Promovarea conștientizării bolilor psihice, reducerea stigmatului și crearea unui mediu în care cetățenii afectați se simt acceptați și unde pot cere ajutor;

- Stoparea îmbolnăvirii de tuberculoză și combaterea hepatitei și a altor boli transmisibile; - Reducerea cu o treime a mortalității premature cauzate de bolile netransmisibile prin prevenire și tratament și prin promovarea sănătății și bunăstării mintale;

- Reducerea mortalității cauzate de boli cronice;

- Reducerea consumului de substanțe nocive.

4. EDUCAȚIE DE CALITATE.

Accesul și participarea la educație de calitate sunt esențiale pentru funcționarea adecvată a unei societăți durabile. Educația nu este doar un proces premergător intrării pe piața forței de muncă. Educația trebuie tratată ca un proces care pregătește generațiile tinere pentru provocările viitorului și se derulează pe tot parcursul vieții, încurajând inovația, meritocrația, gândirea critică constructivă, curiozitatea, conduita și emanciparea.

Obiective 2021-2027:

- Creșterea accesului la o educație incluzivă și de calitate, inclusiv prin îmbunătățirea confortului elevului și a curriculumului bazat pe competențe, implementarea pachetului social garantat, crearea cadrului normative pentru serviciile de educație timpurie;

- Promovarea culturii antreprenoriale și a deprinderilor necesare în tot sistemul de educație prin reînființarea și/sau modernizarea atelierelor școlare în învățământul profesional și tehnologic; organizarea de concursuri antreprenoriale bazate pe proiecte cu aplicare practică în și între unitățile de învățământ; încurajarea activităților de mentorat voluntar și a parteneriatelor cu mediul de afaceri pe plan local; extinderea societăților antreprenoriale studențești și încurajarea conlucrării acestora cu agenții economici pe bază de contract prin dezvoltarea de parteneriate între universități și reprezentanții mediului antreprenorial;

- Modernizarea infrastructurii în domeniul educației și formării profesionale conform standardelor UE pentru întregul ciclu educațional, de la educația timpurie ante-preșcolară la studiile post-doctorale și învățarea pe tot parcursul vieții pentru dobândirea de cunoștințe și deprinderi relevante pe piața muncii și asigurarea

egalității de șanse indiferent de statut social, sex, religie, etnie sau capacități psihomotorii, îmbunătățirea coeficienților din formula de finanțare astfel încât să sprijine mai mult scolile dezavantajate;

- Stabilirea cadrului normativ pentru desfășurarea programelor de formare continua și stimularea participării la asemenea programe; înființarea centrelor comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; cointeresarea companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe; -

Susținerea procesului de învățământ prin programe educaționale extrașcolare și extra-curriculare care să asigure educația pentru sănătate, educația civică, cultural- artistică, științifică, ecologică și educația prin sport.

Ținte 2030:

- Reducerea ratei de părăsire timpurie a sistemului educational;
- Învățământ axat pe competențe și centrat pe nevoile elevului, căruia să îi fie oferită o mai mare libertate în definirea priorităților de studiu, prin măsuri precum creșterea ponderii de materii opționale;

- Asigurarea faptului că toți elevii dobândesc cunoștințele și competențele necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, inclusiv prin educația pentru dezvoltare durabilă și stiluri de viață durabile, drepturile omului, egalitatea de gen, promovarea unei culturi a păcii și non-violenței, aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă;

- Accentuarea rolului, în procesul educational, al educației civice, a principiilor și noțiunilor despre o societate durabilă pașnică și incluzivă, egalitate de gen, despre valorile democrației și pluralismului, despre valorile multiculturalismului, prevenția discriminării și înțelegerea percepției „celuilalt”, despre importanța eradicării violenței cu accent pe fenomenul de violență în școli;

- Modernizarea sistemului de învățământ prin adaptarea metodologiilor de predare-învățare la folosirea tehnologiilor informaționale și creșterea calității actului educațional;

- Organizarea învățământului profesional și tehnic în campusuri special amenajate și dotate; pregătirea personalului didactic bine calificat; elaborarea de curriculum potrivit cerințelor de pe piața muncii prin dezvoltarea de parteneriate, incluziv cu mediul de afaceri;

- Extinderea generalizată a facilităților pentru formarea și perfecționarea continuă pe tot parcursul vieții, sporirea considerabilă a participării la sistemele formale și nonformale de cunoaștere în vederea apropierii României de media performanțelor din statele membre ale UE; Extinderea rețelei de centre comunitare de învățare permanentă de către autoritățile locale; continuarea cointeresării companiilor în sprijinirea înrolării angajaților în asemenea programe; - Creșterea substanțială a numărului de tineri și adulți care dețin competențe relevante, inclusiv competențe profesionale, care să faciliteze angajarea, crearea de locuri de muncă decente și antreprenoriatul;

- Creșterea nivelului de educație financiară a cetățenilor;

- Extinderea în educația formală universitară a dezvoltării durabile ca principii și specializare și accentuarea rolului cercetării interdisciplinare în dezvoltarea unei societăți durabile. 5. EGALITATEA DE GEN.

Într-o societate dezvoltată, genul cu care se naște cineva nu trebuie să influențeze perspectivele, demnitatea și calitatea vieții persoanei.

Populația României este alcătuită din peste 51% femei. Deși s-au înregistrat progrese în domeniul egalității de gen, persistă unele provocări legate de preconcepțiile populației în privința rolului femeii în societate și familie, participarea femeilor la luarea deciziilor, disparitatea salarială și violența împotriva femeilor.

Obiective 2021-2027:

- Organizarea de campanii de informare și sensibilizare privind partajarea echitabilă a responsabilităților în cadrul gospodăriei și familiei, îmbunătățirea serviciilor sociale relevante și concilierea obligațiilor profesionale cu viața personală și de familie având ca obiectiv creșterea implicării bărbaților în viața de familie și frecventarea cursurilor pentru tineri părinți; - Reglementarea funcției de expert în egalitatea de șanse între femei și bărbați și a posibilității desemnării persoanelor cu aceste atribuții în toate instituțiile și autoritățile publice, precum și în companiile private cu peste 50 de angajați;

- Crearea unui sistem integrat de monitorizare și raportare privind cazurile de violență domestică;

- Includerea perspectivei de gen în programa școlară și în manuale;

- Organizarea unor campanii de informare și sensibilizare pentru combaterea stereotipurilor de gen în rândul tinerilor;

- Monitorizarea implementării dispozițiilor legale privind sănătatea sexuală și reproductivă și organizarea de campanii de informare pentru prevenirea și combaterea abuzurilor sexuale și respectarea drepturilor la nediscriminare și identitate.

Ținte 2030:

- Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe;

Ținte 2030:

- Continuarea reducerii disparității salariale dintre sexe;

- Eliminarea tuturor formelor de violență împotriva femeilor și fetelor, în sferele publice și private, inclusiv a traficului, exploatării sexuale și a altor tipuri de exploatare;

- Asigurarea participării depline și eficiente a femeilor și a egalității de șanse la ocuparea posturilor de conducere la toate nivelurile de luare a deciziilor în viața politică, economică și publică.

6. APĂ CURATĂ ȘI SANITAȚIE.

Pentru a prospera, ecosistemele planetei, societatea și economia au nevoie de apă proaspătă și curată, în cantități suficiente. De mai mulți ani, unul dintre

elementele politicii UE este protecția sănătății cetățenilor săi prin accesul sigur la apă potabilă de calitate și sanitație.

Obiective 2021-2027:

- Promovarea și valorificarea durabilă a resurselor considerabile ale României de ape minerale (plate sau natural carbogazoase) pentru consum, precum și în scopuri terapeutice; folosirea mai activă a apelor geotermale atât în scopuri energetice, cât și pentru turismul de sănătate (spa);

- Monitorizarea strictă a calității apei potabile destinate consumului populației pentru menținerea în parametrii bio-chimici acceptați;

- Asigurarea accesului la apă potabilă și la canalizare în zonele periferice ale orașelor și sprijinirea racordării unui număr sporit de gospodării la aceste rețele prin grija autorităților locale.

Ținte 2030:

- Creșterea substanțială a eficienței folosirii apei în activitățile industriale, comerciale și agricole;

- extinderea reutilizării raționale a apelor tratate și reciclate în perspectiva atingerii obiectivelor economiei circulare;

- Creșterea substanțială a eficienței de utilizare a apei în toate sectoarele și asigurarea unui proces durabil de captare și furnizare a apei potabile, pentru a face față deficitului de apă;

- Conectarea gospodăriilor populației din orașe, comune și sate compacte la rețeaua de apă potabilă și canalizare în proporție de cel puțin 90%;

- Creșterea accesului la apă potabilă pentru grupurile vulnerabile și marginalizate

- Îmbunătățirea calității apei prin reducerea poluării, eliminarea depozitării deșeurilor și reducerea la minimum a produselor chimice și materialelor periculoase, reducând proporția apelor uzate netratate și sporind substanțial reciclarea și reutilizarea sigură;

- Realizarea accesului la condiții sanitare și de igienă adecvate și echitabile pentru toți, acordând o atenție specială celor în situații vulnerabile.

7. ENERGIE CURATĂ ȘI PREȚURI ACCESIBILE.

Cererea de energie este în continuă creștere la nivel global și numai prin eficientizarea și promovarea energiei regenerabile se poate face față nevoilor actuale și ale generațiilor viitoare. Sectorul energetic contribuie în mod esențial la dezvoltarea României prin influența profundă asupra competitivității economiei, a calității vieții și a mediului.

Obiective 2021-2027:

- Revizuirea și completarea cadrului legal, inclusiv în privința legislației fiscale în domeniul petrolului și gazelor; monitorizarea contractelor negociate și asigurarea transparenței procedurilor; întărirea puterii de decizie și independenței autorităților de reglementare și control;

- Liberalizarea și extinderea pieței de energie și interconectarea sistemelor energetice la nivel național și regional în vederea realizării unei rețele complementare și interactive de servicii (contorizare și rețele inteligente) și reducerii costurilor suportate de consumator;

- Menținerea unui mix energetic optim prin valorificarea resurselor proprii, diversificarea surselor de import și a destinațiilor de export, modernizarea și eficientizarea instalațiilor existente viabile, promovarea surselor regenerabile de energie și a tehnologiilor de conversie cu emisii reduse de carbon;

- Consolidarea politicii de eficiență energetică și protecția consumatorilor; - Reducerea cu 19% a consumului intern de energie primară.

Ținte 2030:

- Extinderea rețelelor de transport și distribuție pentru energie electrică și gaze naturale în vederea asigurării accesului consumatorilor casnici, industriali și comerciali la surse sigure de energie la prețuri acceptabile;

- Asigurarea securității cibernetice a platformelor de monitorizare a rețelelor de producție, transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale;

- Decuplarea creșterii economice de procesul de epuizare a resurselor și de degradare a mediului prin sporirea considerabilă a eficienței energetice (cu minimum 27% comparativ cu scenariul de status-quo) și folosirea extinsă a schemei EU ETS în condiții de piață previzibile și stabile;

- Creșterea ponderii surselor de energie regenerabilă și a combustibililor cu conținut scăzut de carbon în sectorul transporturilor (autovehicule electrice), inclusiv combustibili alternativi; - Asigurarea unui cadru de reglementare stabil și transparent în domeniul eficienței energetice în vederea atragerii investițiilor;

- Susținerea strategică a ponderii energiei electrice în totalul consumului casnic, industrial și în transporturi prin stabilirea unor norme de performanță pentru instalații și aparatură.

8. MUNCĂ DECENTĂ ȘI CREȘTERE ECONOMICĂ.

Dezvoltarea durabilă încurajează delimitarea creșterii economice de impactul negativ asupra mediului și asupra societății.

Obiectivul urmărește creșterea economică durabilă și promovează munca și un trai decent pentru toți, indiferent de gen, locație geografică și descendență. Devine vitală implementarea principiului „nimeni nu rămâne în urmă”.

Obiective 2021-2027:

- Continuarea creării premiselor pentru aderarea la Zona Euro prin politici monetare prudente și măsuri de sprijinire a productivității și competitivității economiei românești;

- Sprijinirea activității întreprinderilor mici și mijlocii, a antreprenoriatului în rândul tinerilor prin încurajarea și susținerea financiară a start-up-urilor;

- Inițierea unor programe de formare profesională de bază cu finanțare UE în corelare cu cerințele pieței muncii, cu accent pe segmentele tinere sau social vulnerabile ale populației;

- Încurajarea încheierii de contracte de muncă cu orar flexibil și / sau telemuncă / teleworking (munca de la distanță); asigurarea de facilități și servicii de sprijin pentru îngrijirea copiilor și a membrilor de familie aflați în întreținere;

- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program coerent pentru dezvoltarea turismului, inclusiv a agroturismului, generator de locuri de muncă și venituri considerabile, prin îmbunătățirea infrastructurii și căilor de acces la obiectivele turistice, profesionalizarea personalului și valorificarea înțeleaptă a tradițiilor culturale și specificului național;

- Valorificarea potențialului piețelor de capital și altor instrumente de finanțare, inclusiv a parteneriatelor public-privat.

Ținte 2030:

- Păstrarea în continuare a unui ritm al creșterii PIB superior față de media UE pentru a susține efortul de reducere a decalajelor în comparație cu țările europene avansate, paralel cu aplicarea principiilor dezvoltării durabile și îmbunătățirea constantă a nivelului de trai de viață accelerat, în care pot fi competitive doar acele țări care încurajează inovația, pe lângă o infrastructură rezilientă și o industrie durabilă. Infrastructura modernă este susținută de inovație pentru o industrie eficientă și durabilă. Promovarea industrializării necesită recunoașterea importanței „economiei bazate pe cunoaștere” pentru avantajul competitiv necesar al populației;

- Promovarea unor politici orientate spre dezvoltare care susțin activitățile productive, crearea locurilor de muncă decente, antreprenoriatul prin startup, creativitatea și inovația, și care încurajează formalizarea și creșterea întreprinderilor micro, mici și mijlocii, inclusiv prin acces la servicii financiare;

- Atingerea unor niveluri mai ridicate ale productivității prin diversificare, modernizarea tehnologică și inovație, inclusiv prin accent pe sectoarele cu valoare adăugată sporită și utilizarea intensivă a forței de muncă;

- Realizarea unui turism competitiv pe termen lung, dezvoltarea agroturismului, ecoturismului, turismului rural, balnear și cultural și îmbunătățirea imaginii României ca destinație turistică;

- Consolidarea capacității instituțiilor financiare interne pentru a încuraja și a extinde accesul la servicii bancare, de asigurări și servicii financiare pentru toți.

9. INDUSTRIE, INOVAȚIE ȘI INFRASTRUCTURĂ.

Evoluția societății a impus un mod de viață accelerat, în care pot fi competitive doar acele țări care încurajează inovația, pe lângă o infrastructură rezilientă și o industrie durabilă. Infrastructura modernă este susținută de inovație pentru o industrie eficientă și durabilă. Promovarea industrializării necesită recunoașterea importanței „economiei bazate pe cunoaștere” pentru avantajul competitiv necesar

Obiective 2021-2027:

- Îmbunătățirea conectivității între localități și regiuni prin sporirea ponderii drumurilor județene și comunale modernizate la 61% în 2020 (în comparație cu 39,4% în 2016);

- Încurajarea și sprijinirea, în condiții de egalitate, a investițiilor străine directe ca și a eforturilor investiționale proprii ale capitalului autohton cu accent pe sectoarele de înaltă și medie tehnicitate, creatoare de valoare adăugată sporită și care înglobează realizările de ultimă oră ale cercetării și dezvoltării tehnologice moderne, inclusiv în domeniul industriei de apărare;

- Creșterea bugetului alocat cercetării cu aproximativ 30% anual, cu asigurarea unei distribuții bugetare echilibrate, destinate susținerii cercetării aplicative și inovării, a cercetării fundamentale și de frontieră, cu accent pe domeniile de specializare inteligentă / cu potențial de creștere;

- Dezvoltarea programelor sectoriale de finanțare a cercetării aplicative atât din bugetul de stat, cât și prin stimularea investițiilor private și prin dezvoltare de parteneriate în acest sector.

Ținte 2030:

- Modernizarea și dezvoltarea infrastructurii calitative, fiabile, durabile și puternice, inclusiv infrastructura regională și transfrontalieră, pentru a sprijini dezvoltarea economică și bunăstarea oamenilor, cu accent pe accesul larg și echitabil pentru toți;

- Îmbunătățirea siguranței rutiere;

- Reabilitarea industriilor pentru a deveni durabile, cu eficiență sporită în utilizarea resurselor și adoptare sporită a tehnologiilor și proceselor industriale curate și ecologice, toate țările luând măsuri în conformitate cu capacitățile respective ale acestora;

- Stimularea cu precădere a economiei digitale și investițiilor industriale care se situează în zona mai profitabilă a lanțului valoric, care fructifică și rezultatele eforturilor naționale de cercetare-dezvoltare-inovare și care se adresează unor piețe stabile și în creștere;

- Întărirea cercetării științifice, modernizarea capacităților tehnologice ale sectoarelor industriale; încurajarea inovațiilor și creșterea semnificativă a numărului de angajați în cercetare și dezvoltare și sporirea cheltuielilor publice și private pentru cercetare și dezvoltare;

- Promovarea industrializării incluzive și durabile și sporirea ratei de ocupare;

- Creșterea accesului întreprinderilor mici industriale și de altă natură la servicii financiare, inclusiv la credite accesibile, și integrarea acestora în lanțuri valorice și piețe externe. 10. INEGALITĂȚI REDUSE.

Inegalitatea este un obstacol în procesul de dezvoltare a unei societăți durabile. Inegalitatea apare în diferite domenii cum ar fi problemele de gen, dificultățile în educație, aspectele financiare etc. Unele grupuri vulnerabile, cum ar fi femeile cu dizabilități sau cele de etnie romă, se confruntă cu discriminare

intersecțională, prin care mai multe caracteristici ale grupului sunt supuse fenomenelor discriminatorii, acesta devenind astfel în mod particular dezavantajat. Acest obiectiv al reducerii inegalităților accentuează caracterul ideal și meritocratic al societății și, totodată, permite tuturor accesul la resurse.

Obiective 2021-2027:

- Reducerea polarizării sociale prin asigurarea creșterii constante, pe bază anuală, a veniturilor mici, alocațiilor pentru copii, tineri, vârstnici și persoane cu dizabilități, pensiilor, ajutoarelor sociale pentru alte grupuri vulnerabile sau defavorizate într-un cuantum superior celui mediu pe economie;

- Sprijinirea dezvoltării activităților economice productive în mediul rural, pe lângă cele agricole, prin încurajarea antreprenoriatului, asigurarea accesului la internet pentru munca de la distanță, accesul sporit la serviciile de microfinanțare;

- Creșterea intermedierei financiare în mod durabil cu asigurarea stabilității și credibilității sectorului bancar;

- Promovarea fermă și monitorizarea permanentă a aplicării legislației existente în materie de incluziune socială pentru toate categoriile de cetățeni, inclusiv a persoanelor aparținând minorităților etnice sau de altă natură, în toate domeniile vieții politice, economice, sociale și culturale.

Ținte 2030:

- Adoptarea politicilor, în special fiscale, salariale și de protecție socială, în scopul reducerii progresive a inegalităților, respectiv a proporției grupurilor dezavantajate;

- Aproprierea României de nivelul mediei UE, corespunzător anului 2030, din punctul de vedere al indicatorilor dezvoltării durabile;

- Reducerea discriminării prin acordarea de sprijin organizațiilor neguvernamentale care activează în domeniul drepturilor omului.

11. ORAȘE ȘI COMUNITĂȚI DURABILE.

În România, conform statisticilor Băncii Mondiale, ponderea populației urbane a crescut la 54,4% în 2014, de la 34% în 1960. Conform Eurostat, media UE era de 72,5% în 2014. Acest proces de urbanizare este într-o continuă creștere, obligând orașele să devină deschise tuturor, sigure, reziliente și durabile, entru a face față schimbărilor socio- economice și de mediu.

Obiective 2021-2027:

- Creșterea procentului de proprietăți cadastrate și înregistrate în toate localitățile la 80% pentru construcții și finalizarea înregistrării terenurilor agricole ce fac obiectul subvențiilor acordate de Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, ca element de bază al planificării spațiale și amenajării teritoriului;

- Implementarea programelor existente și adoptarea de măsuri suplimentare pentru avertizarea timpurie, intervențiile de urgență și acțiunile ulterioare de reabilitare prin precizarea responsabilității tuturor factorilor cu atribuții în domeniu în caz de calamități naturale (seisme, inundații, alunecări de teren) sau accidente (deversări sau emisii nocive, incendii extinse etc);

- Pregătirea din vreme a unor planuri de contingență pentru prevenirea și limitarea efectelor previzibile ale schimbărilor climatice;
- Îmbunătățirea calității aerului;
- Creșterea capacității instituționale a autorităților cu responsabilități în domeniul calității aerului de adaptare la cerințele de respectare a obiectivelor de calitate a aerului;
- Valorificarea resurselor culturale specifice pe plan local prin protejarea patrimoniului cultural, identității culturale și îndeletnicirilor tradiționale (artizanale, artistice, culinare); încurajarea dezvoltării în continuare a Agroturismului;
- Promovarea unui set de măsuri teritoriale pentru zonele urbane în vederea dezvoltării acelor funcții și echipamente care pot asigura creșterea competitivității orașelor la nivel european și internațional.

Ținte 2030:

- Asigurarea accesului la condiții de locuire adecvate pentru toți cetățenii;
- Reducerea semnificativă a pierderilor economice provocate de inundații și alunecările de teren, îmbunătățirea răspunsului colectiv și întărirea capacității de adaptare și revenire la nivel funcțional în cel mai scurt timp după producerea evenimentului, reducerea impactului inundațiilor sau a poluărilor generate de inundații și ale alunecărilor de teren asupra ecosistemelor, inclusiv prin îmbunătățirea constantă a cadrului legislative;
- Asigurarea accesului la sisteme de transport sigure, la prețuri echitabile, accesibile și durabile pentru toți, în special prin extinderea rețelelor de transport public, acordând o atenție deosebită nevoilor celor aflați în situații vulnerabile, femei, copii, persoane cu dizabilități și în etate;
- Elaborarea și punerea în aplicare a unui program general de planificare spațială și amenajare a teritoriului în corelare cu strategiile sectoriale la nivel național prin aplicarea conceptului de dezvoltare spațială policentrică și echilibrată, care să susțină coeziunea teritorială;
- Educarea și responsabilizarea populației pentru situații de risc seismic;
- Reducerea efectelor pe care poluarea atmosferică le are asupra sănătății umane și a mediului prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului;
- Reducerea substanțială a numărului deceselor și bolilor provocate de produsele chimice periculoase de poluare și de contaminarea aerului, apei și a solului;
- Consolidarea eforturilor de protecție și salvagardare a patrimoniului cultural și natural, a elementelor de peisaj din mediul urban și rural;
- Implementarea prevederilor legale referitoare la producția, transportul, depozitarea, utilizarea și eliminarea produselor chimice, inclusiv a celor farmaceutice, care pot prezenta pericole pentru sănătatea oamenilor și animalelor și pentru integritatea mediului.

12. CONSUM ȘI PRODUCȚIE RESPONSABILE.

Decuplarea creșterii economice de efectele negative asupra mediului necesită un nou model de consum și producție durabil. Dezvoltarea durabilă propune soluția unei producții mai eficiente, a unui management durabil al deșeurilor și activități în concordanță cu principiile protecției mediului. În termeni de consum, reciclarea este imperativă, acest lucru necesitând tranziția spre o economie circulară și conștientizarea cetățeanului de limitele planetei.

Obiective 2021-2027:

- Continuarea eforturilor pe plan național pentru ameliorarea productivității utilizării resurselor prin includerea unor ținte precise, riguros monitorizate, în toate strategiile sectoriale și de dezvoltare în profil teritorial în vederea alinierii la standardele europene și pregătirii trecerii la modelul economiei circulare;

- Tranziția de la modelul economic actual bazat pe producție și consum la economia circulară prin schimbarea mentalității prin educație, schimbarea comportamentului consumatorilor și prin dezvoltarea de mecanisme financiare pentru susținerea perioadei de tranziție;

- Reducerea risipei de alimente pe întregul traseu producție-transport procesare/comercializare-consum, de la recoltarea în fermă la eliminarea finală a deșeurilor;

- Popularizarea și promovarea unor modele de producție și consum durabile prin campanii de informare pentru publicul larg și demersuri pentru extinderea acestor bune practici în programele educaționale școlare și extrașcolare; Încurajarea companiilor, în special a companiilor mari și transnaționale, să adopte practici durabile și să integreze informațiile privind durabilitatea în ciclul de raportare;

- Promovarea instrumentelor care conduc la îmbunătățirea performanțelor de mediu, prin campanii de informare și conștientizare privind avantajele obținerii etichetei UE ecologice pentru produse și servicii, precum și a obținerii înregistrării în EMAS de către organizațiile publice sau private;

- Finalizarea cadrului legislativ privind promovarea achizițiilor publice verzi;

- Ameliorarea procesului de urmărire statistico-economică și socială a modelelor de consum și de producție durabilă la nivel național, regional și local;

- Creșterea gradului de pregătire a societății pentru reutilizare și reciclare prin aplicarea ierarhiei de gestionare a deșeurilor;

- Introducerea unui cod al sustenabilității care permite o raportare complexă a atitudinii companiilor privind aplicarea principiilor dezvoltării durabile de raportare.

Ținte 2030:

- Trecerea etapizată la un nou model de dezvoltare bazat pe utilizarea rațională și responsabilă a resurselor cu introducerea unor elemente ale economiei circulare, elaborarea unei foi de parcurs;

- Înjumătățirea pe cap de locuitor a risipei de alimente la nivel de vânzare cu amănuntul și de consum și reducerea pierderilor de alimente de-a lungul lanțurilor de producție și de aprovizionare, inclusiv a pierderilor post-recoltare;

- Reciclarea în proporție de 55% a deșeurilor municipale până în 2025 și 60% până în 2030;

- Reciclarea în proporție de 65% a deșeurilor de ambalaje până în 2025 (materiale plastice 50%; lemn 25%; metale feroase 70%, aluminiu 50%, sticlă 70%, hârtie și carton 75%) și 70% până în 2030 (materiale plastic 55%; lemn 30%; metale feroase 80%, aluminiu 60%, sticlă 75%, hârtie și carton 85%);

- Colectarea separată a deșeurilor menajere periculoase până în 2022, a deșeurilor biologice până în 2023 și materialele textile până în 2025;

- Stabilirea de scheme obligatorii de răspundere extinsă a producătorilor pentru toate ambalajele până în 2024;

- Implementarea practicilor durabile de achiziții publice verzi, în conformitate cu prioritățile naționale și politicile europene.

13. ACȚIUNE CLIMATICĂ.

Impactul schimbărilor climatice, inclusiv schimbarea tiparelor climei, creșterea nivelului mării și a evenimentelor meteorologice extreme afectează România de astăzi. Dacă nu se iau în continuare măsuri de adaptare și diminuare a efectelor acestora, amenințările actuale, cum ar fi siguranța alimentară și deficitul de apă, pot lua amploare.

Obiective 2021-2027:

- Integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în strategiile și politicile de dezvoltare sectorială și armonizarea lor intersectorială;

- Conștientizarea iminenței schimbărilor climatice atât la nivelul politic al instituțiilor statului, cât și în rândul tuturor cetățenilor, indiferent de vârstă.

Ținte 2030:

- Consolidarea rezilienței și capacității de adaptare a României la riscurile legate de climă și dezastre naturale;

- Îmbunătățirea capacității de reacție rapidă la fenomene meteorologice extreme intempestive de mare intensitate;

- Îmbunătățirea educației, sensibilizării și capacității umane și instituționale privind atenuarea schimbărilor climatice, adaptarea, reducerea impactului și alerta timpurie;

- Intensificarea eforturilor României pentru a realiza tranziția la o economie „verde”, cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezilientă la schimbările climatice și pentru integrarea măsurilor de adaptare la schimbările climatice în sectoarele vulnerabile economice, sociale și de mediu, în conformitate cu politicile UE.

14. VIAȚA ACVATICĂ.

Viața marină, clima, economia și bunăstarea socială depind de existența unor mări sănătoase. Schimbările climatice și concurența pentru resursele naturale adaugă presiuni suplimentare asupra mediului marin. Schimbarea climei și

exploatarea nedurabilă a mediului acvatic constituie principalele amenințări pentru oceane și mări.

Obiective 2021-2027:

- Dezvoltarea colaborării internaționale cu statele dunărene pentru îmbunătățirea stării ecologice a apelor Dunării și reducerea impactului negativ al afluenților asupra ecosistemelor marine la vărsarea în Marea Neagră;

- Gestionarea durabilă a resurselor acvatice vii printr-o abordare ecosistemică a activităților de pescuit;

- Întărirea capacității României de combatere a pescuitului INN;

- Susținerea programelor de cercetare pentru protecția și conservarea ariilor protejate și a resurselor acvatice vii.

Ținte 2030:

- Prevenirea și reducerea semnificativă a poluării marine de toate tipurile, în special de la activitățile terestre, inclusiv poluarea cu deșeuri marine și poluarea cu nutrienți;

- Minimizarea și gestionarea impactului acidificării mediului apelor marine, inclusiv prin cooperare științifică sporită la toate nivelurile;

- Dezvoltarea responsabilă și sustenabilă a activităților de pescuit la speciile sălbatice și de acvacultură cu respectarea cotelor și metodelor stabilite prin lege și menținerea, în limite rezonabile, a viabilității îndeletnicirilor tradiționale în acest domeniu, inclusiv a pescuitului sportiv și de agrement;

- Atragerea celorlalte state riverane Mării Negre în actul de management durabil al resurselor acvatice vii. 1

5. VIAȚA TERESTRĂ.

Societatea umană a creat o „amprentă” imensă pe Pământ, iar acest impact impune asumarea unei responsabilități sporite, un management responsabil și activități corelate în domeniul protecției mediului. Pădurile sunt fundamentale pentru viața pe planetă. Gestionarea durabilă a acestora are un rol esențial în abordarea provocărilor globale actuale, precum și în combaterea reducerii biodiversității, a degradării solurilor și a prevenirii schimbărilor climatice. În plus, pădurile reprezintă un furnizor important al unei game largi de servicii ecosistemice care îmbunătățesc calitatea vieții, oferind numeroase avantaje pentru mediu, societate și economie, cum ar fi asigurarea securității alimentare, creșterea disponibilității apei și sporirea protecției așezărilor umane. România a intrat în UE cu un capital natural valoros, în unele cazuri, acesta având caracter de unicat. Această contribuție trebuie să fie recunoscută și apreciată ca atare, inclusiv sub raportul sustenabilității financiare a investițiilor necesare pentru conservarea resurselor și menținerea serviciilor oferite de ecosistemele naturale la standardele stabilite la nivelul ONU și UE.

Obiective 2021-2027:

- Păstrarea poziției României ca țară cu cea mai mare diversitate biogeografică din Europa atât prin integrarea în continuare a politicilor de mediu în toate strategiile naționale și sectoriale relevante, cât și prin îmbunătățirea infrastructurii de mediu, conform standardelor și practicilor UE și prevederilor convențiilor internaționale asumate de România;

- Refacerea și completarea băncilor de date genetice, în special pentru speciile autohtone sau endemice, precum și sprijinirea activităților de cercetare științifică în acest domeniu;
- Asigurarea conservării, restabilirii și utilizării durabile a ecosistemelor de apă dulce terestre și interioare și a serviciilor acestora, în special păduri, zone umede, munți și terenuri aride, în conformitate cu obligațiile prevăzute de acordurile internaționale;

- Atragerea și cointeresarea comunităților locale și a organizațiilor neguvernamentale, inclusiv a asociațiilor de vânatoare și pescuit sportiv, în acțiunile de combatere eficientă a braconajului, precum și de conservare a habitatelor sensibile și a biodiversității; compensarea pierderilor de venit ale proprietarilor de păduri sau de terenuri agricole situate în ariile naturale protejate.

Ținte 2030:

- Dezvoltarea infrastructurii verzi și folosirea serviciilor oferite de ecosistemele naturale (în special în luncile Dunării, afluenților acesteia și în Deltă) prin gestionarea integrată a bazinelor hidrografice și zonelor umede;

- Conservarea și protejarea zonelor umede, între care se află și Rezervația Biosferei Delta Dunării, zonă umedă unicat în Europa, ca parte a patrimoniului natural european și mondial;

- Asigurarea conservării ecosistemelor montane, inclusiv a biodiversității acestora, în scopul de a spori capacitatea acestora de a oferi beneficii esențiale pentru dezvoltare durabilă;

- Susținerea instituțiilor și infrastructurilor de cercetare-dezvoltare de interes national și european pentru studierea, gestionarea, protejarea și conservarea diversității patrimoniului natural.

16. PACE, JUSTIȚIE ȘI INSTITUȚII EFICIENTE.

Dezvoltarea durabilă este și o paradigmă de funcționare a unei societăți echitabile. Această abordare implică o societate pașnică în care beneficiile dezvoltării durabile promovează accesul la justiție pentru toți și crearea unor structuri legislative și instituționale eficiente, responsabile și incluzive la toate nivelurile. Dezvoltarea durabilă poate deveni o abordare funcțională doar dacă societatea va conștientiza și își va însuși această perspectivă ca pe o realitate firească.

Obiective 2021-2027:

- Aplicarea riguroasă a prevederilor legale existente privind combaterea și condamnarea oricăror acte de violență, abuz, exploatare, trafic de persoane sau

discriminare de orice fel, îndeosebi în privința copiilor, femeilor sau persoanelor cu dizabilități, indiferent de rasă, religie, gen sau orientare sexuală;

- Reforma regimului de executare a pedepselor prin modernizarea instituțiilor de detenție, consolidarea sistemului de probațiune și aplicarea dispozițiilor legale privind reintegrarea socială a persoanelor față de care s-au dispus sancțiuni privative sau neprivative de libertate;

- Măsuri pentru identificarea unor posibilități de continuare a colaborării interinstituționale, în scopul facilitării reintegrării sociale a persoanelor care au fost sancționate penal;

- Redactarea și începerea implementării unei strategii naționale pentru încurajarea creșterii demografice;

- Asigurarea unui tratament corect și nediscriminatoriu pentru cetățenii români aflați temporar la muncă în străinătate prin intervenții oficiale de susținere a intereselor acestora pe lângă autoritățile statelor respective;

- Utilizarea extinsă a tehnicilor digitale avansate în elaborarea și modelarea integratoare a programelor și proiectelor de dezvoltare în vederea optimizării deciziilor privind stabilirea priorităților și alocarea rațională a resurselor financiare pe criterii de rentabilitate și competitivitate.

Ținte 2030:

- Administrarea justiției în condiții de imparțialitate și celeritate, în conformitate cu legile și procedurile stabilite, cu respectarea principiului prezumției de nevinovăție;

- Asigurarea și susținerea dialogului cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional, prin acces egal pentru toți cetățenii de a-și respecta și valorifica cultura, tradițiile, limba maternă și de a participa la viața economică, socială și politică și pentru combaterea preconcepțiilor, a prejudecăților și a discriminărilor în toate formele sale și promovarea dialogului interetnic, valorilor comune, diversității culturale și lingvistice;

- Reducerea semnificativă a tuturor formelor de violență și ratelor de deces conexe;

- Stoparea abuzului, exploatării, traficului și a tuturor formelor de violență și torturii copiilor; - Reducerea semnificativă a fluxurilor ilicite financiare și de armament, consolidarea recuperării și returnării bunurilor furate și combaterea tuturor formelor de crimă organizată;

- Asigurarea procesului decizional receptiv, incluziv, participativ și reprezentativ la toate nivelurile; - Dezvoltarea instituțiilor eficiente, responsabile și transparente la toate nivelurile;

- Profesionalizarea și perfecționarea activității tuturor instituțiilor administrației publice centrale și locale, mai ales a compartimentelor care intră în contact direct cu cetățenii, pentru prestarea unor servicii prompte și civilizate; extinderea și generalizarea serviciilor pe internet (on-line).

17. PARTENERIATE PENTRU REALIZAREA OBIECTIVELOR.

România, ca membră a comunității internaționale și a familiei europene, își asumă responsabilitatea de a se implica în efortul comun pentru sprijinirea dezvoltării durabile. Problemele globale impun soluții globale, această abordare necesită și colaborare, respectiv finanțare publică (națională și internațională) pentru atingerea obiectivelor din Agenda 2030.

Obiective 2021-2027:

- Sprijinirea unor soluții realiste, favorabile țărilor în curs de dezvoltare în cadrul dezbaterilor interguvernamentale din cadrul UE, a ONU, precum și a instituțiilor sale specializate pe tema dezvoltării durabile;

- Încurajarea investițiilor și altor activități economice ale unor întreprinzători din România, precum și a proiectelor bazate pe voluntariat, în special la inițiativa tinerilor, care au ca obiect promovarea principiilor și practicilor dezvoltării sustenabile în țări mai puțin dezvoltate;

- Sprijinirea comunităților de români din străinătate prin asigurarea accesului la cursuri de limbă și cultură românească și dezvoltarea lectoratelor de limbă și literatură română în cadrul universităților din Europa și din lume.

Ținte 2030:

- Majorarea progresivă a cuantumului asistenței oficiale de dezvoltare acordate de România în cadrul programelor ODA, în funcție de capacitatea de susținere a economiei naționale, având ca obiectiv țintă atingerea cifrei de 0,33% din venitul național brut la nivelul anului 2030;
- Sporirea și diversificarea ajutorului oficial pentru dezvoltare pe măsura creșterii potențialului economic al României și încurajarea agenților economici români să investească, pe baze competitive, în economia țărilor mai puțin dezvoltate;

- Aderarea României la Zona Euro, la spațiul Schengen și la Organizația pentru Dezvoltare și Cooperare Economică;

- Susținerea angajamentelor internaționale și implicarea proactivă pe plan european și internațional. Prin strategia “Europa 2020” Uniunea Europeană a promovat, în perioada 2014-2020, un model de creștere mai inteligent, mai durabil și mai incluziv, prin care s-a promovat noul concept de dezvoltare europeană, în baza căruia se asigură suport financiar de la bugetul European.

Contextul național

Strategia de dezvoltare a României se pliază pe Strategia Uniunii, respectând cele 5 puncte de dezvoltare indicate de Comisia Europeană, respectiv: o Europă mai inteligentă, o Europă mai verde, o Europă mai conectată, o Europă mai socială și o Europă mai apropiată de cetățenii săi.

În acest sens, redactarea unei strategii de dezvoltare locală integrate în dezvoltarea regională și însușirea acesteia de către factorii de decizie de la nivel local îmbunătățește șansele unei creșteri economice și sociale durabile, incluzive și performante. Includerea proiectelor de dezvoltare locală în noua strategie de dezvoltare locală crește impactul vizat de aceasta.

Lipsa unei strategii de dezvoltare locală, a unei viziuni strategice împărtășite de comunitate, ar conduce la creșterea gradului de vulnerabilitate economică la apariția unor riscuri sociale și economice. Evitarea unor astfel de riscuri și vulnerabilități constituie un element definitoriu pentru a formula o viziune globală, coerentă și modernă asupra procesului de dezvoltare durabilă a localității, pentru perioada 2022-2027, cu corelare cu cea a județului Dambovița și a Regiunii Sud-Muntenia.

Strategia de Dezvoltare Locală pentru perioada 2022 – 2027 a comunei Conțești își propune să se alinieze la obiectivele generale prin:

- reducerea șomajului și combaterea sărăciei prin dezvoltarea de noi locuri de muncă; - măsuri eficiente de incluziune socială;
- implicarea activă în reducerea abandonului școlar în învățământul preuniversitar;
- creșterea eficienței energetice a gospodăriilor și locuințelor și creșterea spațiului de locuit inclusiv prin dezvoltarea unor programe de realizare a unor locuințe sociale;
- sprijinirea tinerilor, a micilor fermieri, dar și a întreprinderilor mici și mijlocii care doresc să investească în sectorul agricol și non- agricol;
- dezvoltarea turismului, agroturismului și ecoturismului ca motor de dezvoltare locală;
- gestionarea riscurilor în cazul hazardelor naturale;
- utilizarea eficientă a resurselor.

1.2. Analiza și monitorizarea agenților de dezvoltare locală

Implicarea comunității în programele de dezvoltare locală presupune asumarea direcțiilor de acțiune în ceea ce privește planificarea strategică de către unitățile de dezvoltare: sat sau comună. Procesul de participare a comunității implică valențe multiple:

- educaționale: existența unor modele și practici care să fie însușite de către membrii activi ai comunității;
- politice: acest aspect presupune posibilitatea comunității de a impune anumite decizii, precum și dreptul de a controla persoanele care le reprezintă interesele;
- economice: vizează în principal susținerea comunității privind participarea cu bani, bunuri sau muncă voluntară;
- organizaționale: în această situație este necesară existența unor cadre instituționale care să orienteze sau să mobilizeze resursele în ceea ce privește procesele de dezvoltare comunitară, în cadrul acestui capitol trebuie subliniată importanța agenților de dezvoltare locală.

Responsabilități ale administrației publice locale:

- identificarea de resurse și parteneri pentru dezvoltarea locală
- responsabilitatea definirii strategiilor de dezvoltare locală
- responsabilitatea inițierii unor programe de dezvoltare locală și corelarea lor cu programe și strategii de dezvoltare în plan național, regional sau european.

2. România în Uniunea Europeană

2.1. Așezarea

România este situată în partea de sud-est a Europei la intersecția cu principalele axe de comunicații europene Nord-Sud și Est – Vest.

Suprafața României este de 238.391 km² reprezintă 5,49 % din suprafața UE 25, iar ca populație 21,733 mil loc reprezintă 4,77 % din 454,9 mil. loc. total populație Uniunea Europeană.

Conform metodologiei O.E.C.D. de clasificare a regiunilor rurale, la nivelul NUTS III în România spațiul rural, însumează 99% din teritoriu și 90,6% din populație,

față de Uniunea Europeană, unde acesta deține 84,4% din suprafața totală și 39,5% din populația totală.

2.2. Aspecte generale ale spațiului rural românesc

Condiții naturale

Teritoriul României prezintă toate cele trei mari categorii de relief: 31% munți, 36% dealuri și podișuri, 33% câmpii și lunci într-o dispunere concentrică și sub aspect de amfiteatru a treptelor majore de relief.

În urma prelucrării informațiilor la nivelul spațiului rural suprafețele rezultate pentru principalele forme de relief (câmpie, deal, munte) și de asemenea procentele principalelor forme de relief față de suma suprafeței totale agricole și forestiere se prezintă astfel:

Clima României este temperat continentală de tranziție, cu influențe oceanice dinspre vest, mediteraneene dinspre sud-vest și continental-excesive dinspre nord-est. Precipitațiile medii anuale sunt variabile în funcție de altitudine: 500 mm la câmpie, 700 mm la deal și 1200 mm la munte.

2. Dezvoltarea regională

REGIUNEA DE DEZVOLTARE SUD MUNTENIA

În 1998 au fost create opt regiuni de dezvoltare prin asocierea consiliilor județene din România, pentru a coordona dezvoltarea regională necesară aderării la Uniunea Europeană.

Aceste regiuni nu au personalitate juridică și nici statut administrativ, deși ele devin din ce în ce mai semnificative în dezvoltarea regională. Comuna Conțești face parte din județul Dâmbovița care este încadrat în regiunea de dezvoltare numită Sud-Muntenia.

Regiunea Sud-Muntenia este amplasată în partea de sud a României, având ca și vecini la nord Regiunea Centru, la est, Regiunea Sud-Est, la vest, Regiunea Sud-Vest, iar la sud Bulgaria. Suprafața regiunii este de 34.3453 km², reprezentând 14,5% din teritoriul țării. Regiunile de dezvoltare ale României, 3- Regiunea Sud-Muntenia (sursa: www.adr.gov.ro).

Din punct de vedere administrativ, regiunea Sud Muntenia este formată din șapte județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman), 16 municipii, 32 de orașe și 519 comune cu 2019 sate. Relieful variat al regiunii a contribuit la structurarea activității economice, astfel încât ponderea foarte mare a suprafeței de câmpie din sudul regiunii a favorizat practicarea agriculturii, fapt ce a

duș la specializarea județelor Calarași, Giurgiu, Ialomița și Teleorman în acest domeniu. În județele din nordul regiunii (Argeș, Dâmbovița, Prahova) unde predomină relieful mai înalt au ca specific preponderent activitățile industriale.

Ca și principale provocări cu care se confruntă regiunea Sud Muntenia se pot menționa:

♣ Gradul mare de polarizare al capitalei București care inhibă dezvoltarea rețelei de localități din regiune;

• Accesibilitatea scăzută a unor zone ce a determinat scăderea atractivității;

• Restructurarea marilor întreprinderi și delocalizarea firmelor din industria grea;

• Existența unui capital uman îmbătrânit cu un procentaj scăzut al educației superioare și competențelor digitale. Cu toate progresele înregistrate până acum, Sud-Muntenia rămâne o regiune care se încadrează în categoria celor mai puțin dezvoltate, conform clasificărilor Uniunii Europene, având un PIB de 24,60% din media UE de 28. La nivelul regiunilor de dezvoltare, asociațiile de dezvoltare regionale coordonează Programele Operaționale Regionale. Pentru perioada 2021-2027, obiectivul general al regiunii Sud Muntenia este de a îmbunătăți calitatea vieții locuitorilor prin stimularea creșterii economice durabile și echilibrate.

Printre principalele direcții de dezvoltare pe care Regiunea Sud Muntenia le are în vedere se regăsesc:

└ Creșterea capacității de cercetare și inovare a economiei pentru creșterea competitivității regiunii Intervensiile vor fi focusate pe specializarea inteligentă, prin sprijinirea capacității CDI a firmelor, a transferului tehnologic și adoptarea tehnologiilor avansate, continuarea sprijinirii ecosistemului antreprenorial de inovare, proiecte de inovare de produs, serviciu, process. Totodată, va fi prioritară dezvoltarea competențelor actorilor implicați în procesul de descoperire antreprenorială, pentru asigurarea continuității eforturilor regionale de construire a unui ecosistem de inovare matur.

└ Creșterea gradului de adoptare a digitalizării de către administrația publică România se află pe locul 27 din 28 în ceea ce privește gradul de competitivitate digitală, iar în ceea ce privește serviciile publice digitale pe ultimul loc. Operațiunile se vor concentra pe digitalizarea serviciilor publice la nivel local precum și securitate cibernetică.

└ Creșterea eficienței energetice, a mobilității și îmbunătățirea protecției mediului Sunt vizate măsuri de creștere a eficienței energetice în clădirile rezidențiale și cele publice, de consolidare și utilizarea resurselor alternative de energie precum și o mobilitate îmbunătățită cu cât mai puține emisii.

└ Creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane la rețeaua TEN-T În ceea ce privește densitatea drumurilor, ca indicator de măsurare a accesibilității zonelor, județele Călărași și Ialomița au cele mai reduse valori ale densității. Sunt vizate investițiile în infrastructura rutieră de transport județean ceea ce va crește

gradul de mobilitate a mărfurilor și persoanelor și vor reduce costurile și timpul de deplasare.

} Dezvoltarea infrastructurii de educație și incluziune socială

Un număr important de școli din mediul rural necesită lucrări de reabilitare și dotare cu echipamente didactice și IT. Procentul de participare al copiilor la școlarizare este de 89%, sub media europeană de 94% ceea ce semnaleză probleme la accesul și calitatea serviciilor educaționale. În ceea ce privește învățământul terțiar, regiunea Sud Muntenia ocupă ultimul loc la ponderea absolvenților cu studii superioare (9,9%) situându-se mult sub media națională (26,3%).

Regiunile de dezvoltare coordonează proiecte infrastructurale regionale și au devenit membre ale Comitetului Regiunilor în 2007 când România a aderat la Uniunea Europeană. Regiunile de dezvoltare ale României corespund cu diviziunile de nivel NUTS-II din Uniunea Europeană. Cadrul legislativ pentru constituirea regiunilor de dezvoltare a fost dat prin legea nr. 151 / 1998, privind dezvoltarea regională în România.

3.1. Probleme regionale de dezvoltare

- Creșterea disparităților de dezvoltare între Reg București-Ilfov și celelalte Regiuni
- Dezvoltare neechilibrată între Estul și Vestul țării, respectiv între Regiunile Nord-Est, Sud –Est, Sud, Sud Vest și Regiunile Vest, Nord - Vest, Centru
- Subdezvoltarea cronică este concentrată în Reg Nord –Est, la granița cu Moldova și în Reg Sud, de-a lungul Dunării
- Declinul masiv al orașelor mici și mijlocii, îndeosebi al orașelor mono industriale, generat de restructurarea industrială
- Grad scăzut de atractivitate a majorității Regiunilor
- Declinul socio-economic a numeroase centre urbane mari și diminuarea rolului lor în dezvoltarea arealelor adiacente

3.2. Obiectivul strategic

- Accelerarea creșterii economice a regiunilor României, cu prioritate a Regiunilor și localităților mai slab dezvoltate, astfel încât, la sfârșitul perioadei de programare, disparitățile între Regiuni, în termeni de dotări infrastructurale și mediu de afaceri, să se diminueze;
- Îmbunătățirea gradului general de atractivitate și accesibilitate a regiunilor;
- Creșterea competitivității regiunilor ca locații pentru afaceri;

- Valorificarea potențialului turistic, istoric și cultural al regiunilor și creșterea contribuției acestor domenii la dezvoltarea regiunilor;
- Creșterea rolului economic și social al centrelor urbane;

3.3. Strategia de dezvoltare a Agenției de Dezvoltare Regională SUD EST

Obiectivul major al activității Agenției de Dezvoltare SUD EST – după cum reiese din această strategie – este reprezentat de creșterea calității vieții și dezvoltarea economico - socială durabilă a regiunii.

-Regiunea Sud Est se încadrează în categoria regiunilor cu venituri modeste privind execuția bugetară, ceea ce demonstrează posibilități limitate de generare a veniturilor la nivelul administrației publice locale și regionale, demonstrând o capacitate financiară fragilă. De asemenea, s-a constatat că există o dependență a bugetelor locale față de bugetele centrale, datorită competențelor limitate privind gestiunea financiară județeană și locală. Marea majoritate a județelor se bazează pe subvenții de la bugetul de stat, rectificări bugetare, doar 2 dintre județe putându-se bucura de o oarecare autonomie financiară;

-Analiza capacității administrative și a infrastructurii locale prin prisma resurselor umane a demonstrat faptul că Regiunea se caracterizează printr-un sistem de management al performanțelor personalului responsabil pentru implementarea proiectelor cu finanțare din FS deficitar, dublat de o lipsă a remunerării personalului, ceea ce a condus la o împovărare a angajaților cu mai multe sarcini. De asemenea, tot în categoria capacitate administrativă/ resurse umane, se constată că Regiunea este deficitară la capitolul angajați în domenii cheie, precum: ingineri constructori, informaticieni sau arhitecți.

-La nivelul regiunii este sesizată o lipsă a viziunii asupra dezvoltării regionale, o capacitate redusă de accesare a fondurilor, la acest capitol există disparități interjudețene, unele dintre județe duc lipsă și de personal specializat în implementarea proiectelor;

-Se constată o colaborare insuficient dezvoltată între administrația publică și societatea civilă, datorită existenței unor parteneriate care nu sunt suficient de mature, dezvoltate și care nu susțin și dezvoltă interesele comunității. În acest sens,

buna guvernare reprezintă o oportunitate pentru realizarea parteneriatelor între APL și societatea civilă determinând creșterea responsabilităților partenerilor;

-În ceea ce privește serviciile de e-guvernare, la nivelul Regiunii Sud Est nu există elemente specifice, întrucât astfel de servicii nu sunt foarte răspândite sau implementate. Astfel, un număr redus al instituțiilor sunt înscrise pe site-ul e-guvernare.ro, dintre care cele mai puține sunt reprezentate de prefecturi și unități publice;

Regiunea este deficitară și la capitolul serviciilor on-line disponibile pentru plata taxelor. Există câteva primării din regiune care au implementat serviciul pentru plata on-line, prin card, a taxelor și impozitelor datorate la bugetul local.

4. Analiza socio-economică a comunei

4.1. Introducere

Acest capitol al prezentei lucrări începe cu o prezentare generală a comunei pe baza următoarelor coordonate:

- resurse umane și forță de muncă
- infrastructură și dotări edilitare
- dezvoltare rurală și locală
- turism și mediu.

4.1.1. Plasare geografică, date fizico-geografice și climaterice

Situată în partea de sud - est a județului Dâmbovița, pe valea raului Dâmbovița, la o distanța de 39 km. de municipiul Târgoviște (reședința de județ) și 42 km. fata de municipiul București, comuna Conțești are în componență un număr de 8 sate: Conțești (reședința de comună), Crangași, Boteni, Heleşteu, Bălteni, Gămănești, Călugăreni și Mereni, se întinde pe o suprafață de 4749,77 ha, deoparte și de alta a drumului național DN 71 care face legătura între municipiul București – municipiul Târgoviște. Distanța față de satul de reședință este de 1,5 km la 7,5 km, cel mai îndepărtat sat.

Conform înscrisurilor, satele componente ale comunei noastre sunt atestate documentar în anii:

- 1525 Conțești (sus),
- 1600 Conțești (jos),

- 1578 Boteni,
- 1786 Heleşteu,
- sec. al XVIII – lea Călugăreni
- sec. XIX Bălteni .

Pe aceste meleaguri conveţuind români şi rromi.

4.1.2. Scurt istoric:

Conţeşti este un sat vechi, amintit în acte în anul 1525, dar care exista în vremea domniei lui Vlad Călugarul (1482 - 1495).

În sec. XVI - XVII au fost numeroşi stăpâni ai moşiei satului, iar în prima jumătate a sec. XIX existau două moşii: **Conţeşti de Sus** (în stăpânirea lui I. Moshu) şi **Conţeşti de Jos** (a lui Matei Conţescu).

În anul 1845 se ţinea târg săptămânal, marţea, la Conţeşti de Jos.

La 1864, au fost împrăprietăriţi 100 de locuitori în Conţeşti de Sus şi 51 locuitori la Conţeşti de Jos.

La sfârşitul sec.XIX, **Conţeşti** era comună rurală şi mai avea trei cătune: Conţeşti de Jos, Călugăreni şi Heleşteu, cu o populaţie de 1092 locuitori.

Este localitate esantion în Atlasul Etnografic al României, ca fiind tipică pentru satele de câmpie, în special pentru arhitectura locuinţei ţărăneşti.

Populaţia şi numărul gospodăriilor au evoluat astfel: în anul 1810 satul **Conţeşti de Jos** avea 89 locuitori cu 42 case, iar **Conţeşti de Sus** 95 locuitori cu 37 case ; în anul 1838 **Conţeşti de Jos** avea 191 locuitori în 49 familii ; iar **Conţeşti de Sus** avea 451 locuitori în 126 familii.

Şcoala din **Conţeşti de Sus** s-a înfiinţat în anul 1838; iar Căminul cultural în anul 1935.

Bălteni apare mai târziu în documente, iar la sfârşitul sec. XIX era comuna rurală şi avea cătunele Călugăreni şi Stăneşti, cu o populaţie totală de 844 locuitori.

Şcoala s-a înfiinţat după 1845, iar Căminul cultural s-a înfiinţat în 1939.

Boteni este un sat vechi, amintit la 1578. Boierii din Boteni au jucat un important rol politic în sec.XVII (ex. Nedelco Boteanu). În anul 1838 existau în Boteni numeroşi meşteşugari, dintre care: 9 rotari, 2 dulgheri, 2 morari, un zidar, un cojocar, lemnar, croitor, argintar.

La anul 1864 au fost împrăprietăriţi 239 locuitori.

La sfârșitul sec. XIX exista o moară de apă și una de vapori, o fabrica de pâine și una de spirt, iar în anul 1928 se remarca numărul mare de duzi pentru creșterea viermilor de mătase.

În timpul celui de al doilea război mondial, la Boteni se afla unul dintre cele mai importante aeroporturi militare.

Populația: în anul 1938 este de 243 locuitori în 80 de case; în anul 1030 era de 1062 locuitori.

Crangăși -era la sfârșitul sec.al XIX, cătun la comuna Bolovani.

Școala funcționa din anul 1933 cu un post de învățător.

Heleșteu (fost Heleșteu Domnesc) își trage numele de la marele heleșteu amenajat în vremea domniei lui Matei Basarab, pe pârâul Ilfov, având un zăgaz înalt de 7-8 m; iazul avea o lungime de 0,8 km.

La 1786 zăgazul a fost rupt de ploile torențiale, fiind stricat apoi în 1821 la ordinul lui Alexandru Ipsilanti, pentru a opri înaintarea trupelor otomane.

În 1835, satul avea 30 de gospodării.

Călugăreni - documentar este amintit din sec. al XVIII – lea când se afla în stăpânirea boierilor din Conțești și a postelnicului Tudorache Bratanu. Era un sat mic cu 24 familii și 117 locuitori, la sfârșitul sec. XIX era cătun al comunei Bălteni. Școala a luat ființă după 1844, avea 6 clase, 2 săli și un post de învățător.

Mereni - este un sat cu istorie mai săracă. Se formează cu locuitori veniți din satul Meri.

4.1.3. Plasare:

Nord – comuna Cornățelu ;

Est – orașul Răcri ;

Sud – orașul Răcari și com. Lungulețu ;

Vest – orașul Titu și com. Braniștea.

Din punct de vedere geografic comuna este formată 100% câmpie, cu o climă temperat-continentală, precipitații 300/480 mm/ml, solul fiind productiv.

Există anumite zone în cadrul localităților care sunt expuse la posibile inundații datorită neregularizării cursurilor de apă.

Comuna este străbătută de trei cursuri de apă, ale căror debit de apă crește în perioada ploioasă a anului. Acestea este străbătută de apele râului Dâmbovița și paraiele Ilfovăț și Colentina

Clima se caracterizează prin ierni nu prea aspre, cu precipitații moderate și veri potrivit de calde.

Din punct de vedere economico - administrativ satele comunei se aseamănă într-un fel între ele, fiecare având o stradă principală mai largă și un centru unde sunt grupate edificiile sociale și culturale de bază: primăria, dispensarul uman, oficiul poștal (satul de reședință), școala, căminul cultural, biserica, magazinele comerciale, precum și alte dotări, iar din strada principală se ramifică străzile laterale.

4.2. Resurse umane și dezvoltare umană

La recensământul populației din anul 2011 populația stabilă era de **5123** de locuitori la nivelul întregii comune.

Situația pe sate, naționalități și religii se prezintă astfel:

Grafic Nr gospodarii / Nr persoane din satele comunei Conțești :

TABELE cu date statistice de la recensământul populație din 2011:

Satul	<i>Gospodarii</i>	<i>Persoane</i>
CONȚEȘTI	679	1409
CRANGASI	149	375
BOTENI	348	963
GAMANESTI	108	295
BĂLTENI	540	1526
HELESTEU	49	132

CĂLUGĂRENI	105	209
MERENI	105	214
TOTAL	2.083	5123

În general, raportul populație masculină - populație feminină este unul echilibrat. Cât despre piramida vârstelor, aceasta prezintă o pronunțată deplasare a centrului de greutate spre grupele de vârstă de peste 50 de ani.

Cu privire la componența etnică/ situația populației se prezintă astfel :

- romani - 4394
- romi - 728
- maghiari - 1

POPULATIA ACTIVA :

Total - 2598 persoane

Din care :

- sectorul public - 491
- sectorul privat individual - 1539
- sectorul privat asociativ - 2
- sectorul cooperatist - 27
- sectorul mixt si altele - 539

SITUATIA HIDROGRAFICA A COMUNEI

Nr. crt.	Denumirea cursului	Lungimea pe teritoriul comunei	Adancimea pe timp de ploaie	Adancimea pe timp secetos
1.	Dâmbovița	20 km	6 ml	2,00 ml
2.	Ilfov	5 km	3 ml	1,00 ml
3.	Colentina	10 km	3 ml	0,50 ml
4.	Ilfov	15 km	3 ml	1,00 ml

4.3. Informații despre infrastructură fizică și dotări edilitare

În comuna Conțești nivelul de înzestrare a localităților Conțești, Crangasi, Boteni cu instalații de alimentare cu apă potabilă, din rețeaua de apă potabilă, este de 90%, iar în celelalte sate componente a fost realizat un sistem modern de alimentare cu apă și de canalizare.

Infrastructura socială rurală constă în existența învățământului primar și gimnazial, iar ocrotirea sănătății se asigură cu prin trei cabinete medicale (doua de medicina generală și unul de stomatologie) în centrul comunei Conțești și un punct de lucru în localitatea Boteni, precum și un dispensar veterinar, o farmacie în satul Conțești.

În domeniul cultural, sunt puse la dispoziție un cămin cultural care a fost modernizat și reabilitat prin **Programul National de Dezvoltare Rurală – Măsura 322** – „Renovarea și dezvoltarea satelor”, precum și o bibliotecă în care se desfășoară, pe lângă activitățile culturale, și activități de informare, socializare prin intermediul Bilionet-ului.

Comuna Conțești dispune de o rețea de căi de comunicație diversificată formată din drumuri naționale, drumuri județene, drumuri comunale, străzi.

Principalele drumuri care traversează comuna sunt: DN71 Targoviste-București, DJ722 Mircea Vodă – Săvești – Boteni, DC 42 – Mereni – Călugăreni, Heleşteu, Conțești, Boteni, DC 42A – din pct. Bărbulescu – la DN 71, DC 42B – de la DN 71 – Sens giratoriu – Halta Conțești, DC 42C - de la dig protecție – canton CFR, DC 48 A – Via Panțica – DN 71, DC 44 – Mereni, DC 53A – Crângași.

Rețeaua de străzi, din satele componente, este modernizată și drumurile sunt întreținute în procent de 80%.

Referitor la gospodăria comunală precizăm că avem rețea de apă introdusă, nu în toate satele, fiind prioritar deemsul de racordare a gospodăriilor, ar fi nevoie de rețea de canalizare menajeră și stație de epurare pentru satele conțești, Boteni, Crângași.

4.4. Dezvoltare rurală și locală

Principala ocupație a locuitorilor din comună este agricultura – respectiv creșterea animalelor și cultivarea pământului.

Comuna CONȚEȘTI dispune de 4749,77 ha teren din care, conform unor datelor din PUG aprobat în anul 2018 situația terenurilor se prezintă astfel :

teren agricol 4508 ha: arabil 4093 ha; pășuni/ fânețe – 155ha; păduri – 339 ha; ape și bălți 99 ha și alte terenuri – 63,77 ha.

Terenurile comunei Conțești conform datelor existente în statistică județeană

Predominantă este proprietatea privată asupra terenurilor, suprafața de teren ce o deține gospodăriile populației a început să crească. Principalele culturi de pe raza comunei sunt: porumbul, grăul, triticale, orzul, floarea soarelui, sfecla de zahăr, rapita, cartofi, etc.

Pe categorii de deținători situația se prezintă astfel:

-proprietate privată cetățeni: 73.32 % din total teren;

- 26.68 % deținută de străinași.

Efectivele de animale se prezintă după cum urmează: bovine – total: 351 capete; ovine total 325 capete; porcine 2401 capete, conform tabelului următor:

S SATUL	Bovine	Ovine	Caprine	Porcine	Păsări	Cabaline	Fam. albine
Conțești	250	200	80	815	4706	10	74
Boteni	20	20	11	416	4932	18	10
Crangasi	8	15	4	154	1189	4	6
Bălteni	40	22	15	689	2083	63	4
Gamanesti	6	30	4	72	1199	5	14
Helesteu	9	10	2	45	212	2	4
Călugăreni	8	12	8	105	318	6	50
Mereni	10	16	12	105	360	7	200
T	351	325	136	2401	15.199	115	292

TOTAL							
-------	--	--	--	--	--	--	--

SATUL CONTEȘTI

Obiective social – culturale

- O Școală cu clasele I – VIII
- O gradiniță 3 încăperi
- O sală festivități 1 încăperi
- Un dispensar uman cu trei cabinete medicale individuale 6 încăperi
- Biblioteca 2 încăperi
- Două biserici 4 încăperi
- Consiliul local 24 încăperi
- O casă de rugaciuni pentru adventiști 3 încăperi
- Post Poliție 6 încăperi
- Poșta 3 încăperi
- Farmacie 2 încăperi
- Baza Sportivă Tip 1 și loc de joacă 6 încăperi

Unități economice

S.C. GLOBAL TRADE CONSULTING SRL

8 încăperi

- ferma (zootehnie)
- birouri

- S.C. AGROMECH – Secție mecanizare Conțești 3 -,-
- S.C.HANUL GALBEN: han turistic ; 10 -,-
- SRL – uri 8 -,-
- AF – uri 16 -,-
- SC RIVA FOOD - ciupercarie

Organizații nonguvernamentale

- Confederația Națională a Femeilor din România 20 încăperi

SATUL CRANGAȘI

Obiective social – culturale, economice și private

- Clădire administrativă 3 încăperi
- O biserică 2 -,-
- Doua SRL – uri 5 -,-
- Doua AF 2 -,-
- Baza sportivă

SATUL BOTENI

Obiective social – culturale, economice și private

- O Școala primară 5 încăperi
- O grădiniță cu două grupe 3 -,-
- O biserică 2 -,-
- Centru de Integrare 12 -,-
- SC PIATRAROOM SRL – fabrica de ornamente în stil roman 5 -,-
- Trei SRL – uri 7 -,-
- Trei AF 6 -,-
- Punct de lucru APE VACARESTI 4 –
- Cabinet medical (veterinar) 3 încăperi
- Baza Sportivă și loc de joacă

SATUL GĂMĂNEȘTI

- I.I NICOLAE MARIA. 2 încăperi
- Stație de epurare ape uzate

SATUL BĂLTENI

Obiective social – culturale, economice și private

➤ O Școala generală cls. I - VIII	16 încăperi
➤ O gradiniță - două grupe	4 -,-
➤ Centru medico – social	4 -,-
➤ O biserică	2 -,-
➤ AF AGROMAR	4 -,-
- birouri	
- secție mecanizare	
➤ Bloc	30 apartamente
➤ Patru SRL – uri	6 încăperi
➤ Patru AF	4 -,-
➤ SC BUTAN GAZ	32 încăperi
➤ VERONIKI ECOGRUP SRL	
➤ SC CRIS GLASS SRL – depozit de lemne	
➤ CENTRU DE ZI PENTRU COPIII DE ETNIE ROMA	3 încăperi
➤ Baza Sportiva si loc de joaca	1 incapere
➤ Cămin Cultural	

SATUL CĂLUGĂRENI

➤ O biserică	2 încăperi
➤ Trei AF	3 -,-
➤ Cabană proprietate privată	6 -,-
➤ Sediul administrativ	3 -,-
➤ Loc de joacă	

SATUL MERENI

- Camin Batrani + extindere 20 + 20 încăperi
- Doua AF 4 încăperi
- APITHERAPY CONSULTING & TRADING SRL

Industria comunei noastre se caracterizează în principal prin asociații familiale, independenți și SRL – uri, în următoarele domenii: alimentație publică, prestări servicii, agricultură, turism.

4.6. Situația ȘCOLARĂ la începutul anului școlar 2021-2022:

În comuna CONȚEȘTI funcționează 3 grădinițe cu program normal cu 105 copii, 2 școli generale cu clasele I - VIII, cu un număr total de 395 elevi.

Prin reabilitarea, modernizarea, echiparea infrastructurii educaționale preuniversitare și universitare au fost create premisele necesare pentru asigurarea populației școlare din comuna Conțești cu servicii educaționale la standarde europene și asigurarea accesului nediscriminatoriu la educație, contribuind astfel la realizarea obiectivelor și priorităților de dezvoltare strategică.

Lipsa locurilor de muncă în comună determină tineretul să plece la oraș și migrație determină îmbătrânirea populației care rămâne în satele comunei. Din acest motiv numărul copiilor din școli și grădinițe este în scădere. Din acest motiv copiii de vârsta preșcolară și școlară din satele Crangași, Conțești, Boteni, Mereni, Călugăreni beneficiază de transport cu două microbuze școlare.

În anul 2009 s-a finalizat o investiție importantă, s-a construit o grădiniță modernă, cu o capacitate de 50 copii, această grădiniță funcționează cu program normal.

Toate instituțiile de învățământ sunt dotate cu instalație de încălzire centrală.

4.7. Cultura:

Pe linie culturală în comună dispunem de un cămin cultural și o bibliotecă publică cu peste 10.033 de volume.

4.8. Sănătatea:

În satul CONȚEȘTI funcționează trei cabinete medicale individuale, serviciu care este asigurat de către doi medici de familie și un medic stomatolog și doua asistente, iar în satele Boteni și Bălteni asistența sanitară se asigură tot de către acești medici.

Asistența sanitar-veterinară este asigurată de un medic veterinar, activitatea fiind privatizată și au cabinetul în satul BOTENI.

Lipsa locurilor de muncă în comună determină tineretul să plece la oraș și aceasta determină îmbătrânirea populației care rămân în satele comunei.

4.9. Turism și mediu

Potențial turistic

Obiective cu valoare de patrimoniu :

- Monumente și situri arheologice :

Bălteni : - “ Izvorul Ilfovatului „, la 1 km N de sat, pe malul drept al pr. Ilfov. Asezare din epoca bronzului, getodacica și sec. IV.

- Monumente de arhitectura :

Conțești: - Biserica Sf. Nicolae și Sf. Treime 1847-1848 -

Pr. Nicolae Marian

- Biserica Sf. Mucenic Pantelimon și Sf. Ștefan-1814

Pr. Prodan Virgil ;

- Conac sec. XIX .

Boteni : - Biserica Sf. Nicolae, Ad. Maicii Domnului și Sf.

Voievozi – 1833 – Pr. Niculaescu Andrei.

Bălteni : - Biserica Sf. Nicolae și Înălțarea Domnului – 1876 – Pr. Goanga Cristian .

Călugăreni : Biserica Sf. Dumitru - 1927 – Pr. Dinu Marian .

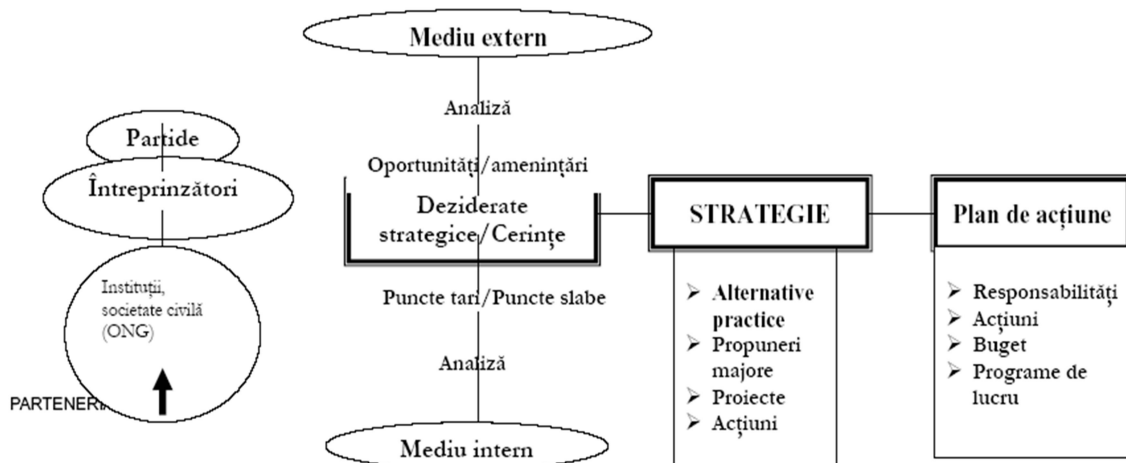
Cringasi : Biserica Sf. Mihail si Gavril – Pr. Stefan Nicolae

- Conacul Olga Greceanu – 1905.
- Monumentul eroilor realizat în anul 1999
 - Monumente de arta :

Bălteni : - Crucea de piatra - sec. XVII (langa biserica).

- Albia raului Dâmbovița - valoare ecologica :
- Valoare peisagistică padurea Conțești
- Targul anual de *Sfântul Dumitru* ;
- Baza sportivă - întreceri sportive, meci de fotbal, tenis, etc.
- Parcul din satul Conțești, lângă Primărie.
- Parcul din satul Călugăreni lângă pârâul Colentina
- Han turistic - „Hanul Galben ” – proprietate privată.

5. Analiza SWOT a comunei CONȚEȘTI



	PUNCT E TARI	PUNCTE SLABE	OPORTUNITĂ ȚI	PERICOLE
Resurse umane	<p>-Forță de muncă ieftină</p> <p>-Forță de muncă înalt calificată în construcții și industrie</p> <p>-Costuri de calificare reduse în domeniul meșteșugurilo r</p> <p>-Număr mare de tineri cu liceul terminat și cu studii superioare</p> <p>- Diversitate mare a structurii etnice a populației</p> <p>- Existența unei asociații cu scop de informare și</p>	<p>- Fenomene demografice negative:</p> <p>- Emigrarea forței de muncă cu înaltă calificare</p> <p>- Îmbătrânire accentuată în satele aparținătoare comunei</p> <p>-Scăderea natalității</p> <p>-Sub utilizarea forței de muncă calificată superior</p> <p>-Lipsa programelor de acompaniere socială pentru șomerii</p> <p>-Lipsa centre de orientare profesională</p>	<p>Legislație :</p> <p>- înființarea Agenției naționale de ocupare și formare profesională;</p> <p>-Legea asigurărilor de sănătate nr. 145/97;</p> <p>-creșterea nivelului de calificare prin participarea în programe regionale, naționale și internaționale;</p> <p>- Modificarea mentalității persoanelor disponibilizate, în sensul unei atitudini active pe piața muncii, de căutare a unui loc de</p>	<p>- Pe termen mediu și lung vom asista la scăderea nivelului de calificare profesională a tinerilor;</p> <p>- menținerea tendințelor migraționiste către centrele urbane, accentuarea proceselor de îmbătrânire în rural;</p> <p>-ineficiența / lipsa programelor de calificare / recalificare profesională destinate persoanel or din comună</p> <p>-Declin demografic</p>

	de asigurare a condițiilor pentru instruire și formare		muncă și de reconversie profesională	
Infras structura fizică	- Acoperirea teritorială bună a rețelei de distribuție cu energie electrică - Existența rețelei de distribuție stradală de apă potabilă în satele Conțești, Crangasi, Boteni - Existența accesului direct la calea ferată Există centrală digitală de telefonie Există sistem de TV-digitală. Existenț	-Viteza și capacitate redusă de transport a rețelei existente de comunicație -Ponderea scăzută a DJ și DC modernizate - Datorită bugetului redus APL are posibilități limitate de implicare în dezvoltarea infrastructurală Procentul foarte mare a părții proprii la finanțări extrabugetare limitează posibilitatea apelării acestora.	- Apropierea de Targoviste, Bucuresti - Apariția fondurilor europene; - Îmbunătățirea strategiilor agenților de dezvoltare locală în vederea obținerii surselor de finanțare pentru modernizarea infrastructurii - Existența unor programe de dezvoltare a infrastructurii la nivel național - Legislație	-Grad scăzut de dotare a localităților cu rețele tehnico-edilitare

	<p>a microbuzelor pe ruta Bucuresti-Targoviste, care circulă din 30 în 30 de minute;</p> <p>Există o acoperire relativ bună cu telefonie mobilă</p>			
Mediu	<p>- Calitatea factorilor de mediu bună;</p> <p>- Cadrul natural relativ variat;</p> <p>- Inexistența în imediata apropiere a unor surse de poluare de origine industrială;</p> <p>- Conștientizare a acestor categorii de probleme de</p>	<p>- Inexistența unei rețele de canalizare și de tratare și epurare a apei reziduale;</p> <p>-Lipsa tehnologiilor de colectare prin sortare și de reciclare a deșeurilor</p>	<p>-Gospodărirea eficientă a cadrului natural (sol, subsol) ar duce la protejarea mediului;</p> <p>- Legislație:</p> <p>- Aderarea României la unele convenții internaționale în domeniu.</p> <p>-Produse agricole ecologice;</p>	<p>- Lipsa programelor și resurselor ce vizează protecția mediului, poate conduce pe termen mediu la scăderea / înrăutățirea calității factorilor de mediu;</p> <p>- Lipsa unor instalații și sisteme de prevenire a poluării și calamităților naturale.</p>

	către factorii de răspundere locali			
Dezvoltare locală	<ul style="list-style-type: none"> - Existența unei mari diversități de produse agricole locale; - Potențial zootehnic ridicat cu existența a suprafețe mari de pășuni; - Ponderea relativ mare a terenurilor agricole ; - Nivel satisfăcător al asistentei medicale. 	<ul style="list-style-type: none"> - Grad redus de asociere a proprietarilor agricoli; - Slabă reprezentare a activităților industriale la nivelul comunei; - Ponderea relativ mică a activităților neagricole mai ales în satele aparținătoare; - Lipsa lanțului producție-colectare-procesare-distribuție în agricultura; - Există un gard de fărâmițare excesivă a terenurilor agricole; - Existența a foarte multe afaceri ca și persoane fizice 	<ul style="list-style-type: none"> - Înființarea unor centre de consultanță agricolă și crearea unor IMM în mediul rural; - Dezvoltarea infrastructurii fizice în mediul rural ar duce la revigorarea spațiului rural; - Dezvoltarea serviciilor sociale ar duce la ridicarea calității vieții. 	<ul style="list-style-type: none"> - Fărâmițarea excesivă a proprietății agricole; - Lipsa atitudinilor și practicilor de tip asociativ în agricultură.

		<p>în loc de IMM-uri cu personalitate juridică</p> <p>- Informare insuficientă a populației comunei despre posibilitățile de dezvoltare locală;</p>		
Investiții	<p>- Aproximarea de un centru financiar bancar</p> <p>- Sprijinul autorităților locale în vederea demarării unor investiții în plan local;</p> <p>- Preț actual foarte scăzut a terenurilor agricole.</p>	<p>- Lipsa aproape în totalitate a activităților cu caracter industrial;</p> <p>- Potențial economic redus al IMM;</p> <p>- Potențial scăzut de investiții în zootehnie, activități de prelucrare a lemnului, servicii și agroturism.</p>	<p>- Înființarea de IMM-uri în situație care ar conduce la dezvoltarea cadrului economic;</p> <p>- Existența unor domenii cu potențial de absorbție și modernizare ridicat (turism, agricultură, meșteșuguri tradiționale)</p>	<p>- Gradul ridicat de izolare în raport cu cercurile de afaceri;</p> <p>- Inexistența în cadrul comunei a unor puncte de lucru ale sistemului financiar - bancar</p> <p>- Lipsa unor IMM-uri care să inițieze proiecte de investiții în zonă.</p>

Turism	<ul style="list-style-type: none"> - Existența unor obiective turistice atractive. - Buna funcționare a transportului public. - Existența unor manifestări culturale locale - anuale cu tradiție; 	<ul style="list-style-type: none"> - Existența unei infrastructuri fizice și a unei dotări edilitare necorespunzătoare turismului; - Inexistența unui cadru natural prielnic practicării turismului; - Inexistența unor organizatori locali și gospodării înscrise în circuitul agroturistic; - Lipsa unei promovări susținute; - Lipsa caselor de vacanță; - Lipsa unor manifestări culturale remarcabile. 	<ul style="list-style-type: none"> - Exploatarea evenimentelor culturale și tradiționale; - Crearea de Parcuri Naturale; - H.G. nr. 118 / 1998 privind colaborarea în turism - O. G. nr. 63 / 1998 și Leg. Nr. 187 / 1998 privind stabilirea unor facilități în domeniul turismului rural; - Viitoarele fonduri europene. 	<ul style="list-style-type: none"> - Lipsa fondurilor de la bugetul local;
--------	--	---	--	---

6. Planul strategic de dezvoltare

6.1. Obiective strategice de dezvoltare

Această strategie stabilește obiectivele a căror implementare creează cadrul dezvoltării viabile comunității în vederea creșterii nivelului de viață a locuitorilor acestor comunități. Principalele scopuri ale strategiei sunt următoarele:

- inițierea dezvoltării infrastructurale și comunicaționale;
- întărirea spiritului competitiv al firmelor locale;
- întărirea spiritului întreprinzător al populației în domeniul serviciilor de interes local;
- dezvoltarea sistemului de instituții democratice pentru a ajuta stabilitatea populației în localitățile comunei;
- întărirea și dezvoltarea potențialului economic al populației prin creșterea competitivității de piață a firmelor locale, prin creșterea gradului de preocupare și prin apariția surselor alternative de venit
- dezvoltarea comunei în conformitate cu cerințele și modelele de succes vest europene;
- pregătirea resurselor umane, a competitivității acestora, sporirea gradului de inovație a acestora și a capacității de reînnoire.

Metodologia elaborării strategiei

Pentru elaborarea prezentei strategii au fost derulate următoarele tipuri de activități:

Evaluarea potențialului – economic, de resurse umane etc., de care dispune comuna;

Inventarul opiniilor unor responsabili din administrația publică locală vizavi de dezvoltarea comunitară (probleme, posibile direcții de soluționare);

Elaborarea planului strategic de dezvoltare a comunei.

Pentru implementarea prezentului plan strategic sunt responsabili următorii actori sociali:

- autoritățile publice locale (poziția de agent principal al dezvoltării locale implică responsabilități sporite în ceea ce privește elaborarea și implementarea strategiilor de dezvoltare);
- comunitățile care intră în componența comunei;
- sectorul profit și organizațiile non – profit.

Resursele necesare realizării obiectivelor strategiei:

- resurse financiare
- resurse umane
- resurse organizaționale
- resurse naturale.

Din analiza efectuată în capitolele precedente s-au identificat trei domenii strategice ce pot determina pe termen mediu și lung dezvoltarea comunei CONȚEȘTI.

Aceste domenii vor fi utilizate cu prioritate și la nivelul obiectivelor operaționale.

Rolul infrastructurii în procesele de dezvoltare locală

Existența și dezvoltarea continuă a unor elemente de infrastructură este o cerință de bază, o garanție a stabilității populației din comună. În cazul comunei CONȚEȘTI se impun lucrări de infrastructură de bază care să asigure pentru locuitorii din zonă condiții de viață apropiate de condițiile existente în mediul urban din România. În această ordine de idei putem aminti printre lucrările de infrastructură necesare:

- introducerea rețelei de transport a gazelor naturale;
- înființarea rețelei de canalizare;
- dezvoltarea infrastructurii rutiere;
- înființarea sistemului de colectare a deșeurilor sortare și de reciclare .
- modernizarea imobilelor aparținând domeniului public;
- promovarea înscrierii gospodăriilor cu potențial în circuitul agroturistic;
- acțiuni de promovare a agro-turismului și caselor de vacanță;

Dezvoltarea infrastructurii trebuie să fie unul din obiectivele permanente pe agenda Administrației Publice Locale. Aceste obiective privesc mai ales îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor din localități, accesul rapid la magistralele rutiere naționale poate constitui unul din factorii de atracție pentru turiști sau investitori la nivelul comunei. De asemenea, este important ca pe lângă infrastructura rutieră să

existe și o rețea de transport local funcțională care să faciliteze transportul către centrul comunei și zonele urbane din apropiere .

Rolul economic al agriculturii și calitatea acestuia de susținere a populației

Conform acestei orientări agricultura apare în economia comunei ca o ramură ce ar putea deveni în timp una competitivă, fiind necesar atragerea sectorului economic în zonă, care ar acorda unei mari părți din populație condiții de muncă și viață și față de care sunt legate mai multe sectoare ale vieții economice. Poziția, rolul economic, capacitatea de producție a acestuia au nu numai o conotație economică ci și una socială – de aceea inițierea și formarea unor programe de dezvoltare cu caracter economic trebuie să fie o parte importantă a programului operativ de dezvoltare.

Dezvoltarea resurselor umane

Conform acestei orientări condiția de bază a dezvoltării sociale și economice durabile este reprezentată de oameni cu o bună pregătire profesională care cunosc și își asumă valorile personale și ale comunității în care trăiesc, își organizează viața în conformitate cu aceste coordonate. Calitatea mediului comunitar și natural, dezvoltarea socială și economică continuă, ecologică.

Conform acestui considerent administrarea unitară a concepției asupra mediului înconjurător și asupra economiei la nivelul comunei trebuie să se facă cu respectarea și ocrotirea valorilor mediului înconjurător. O asemenea abordare a problemei ar îmbunătăți atât calitatea mediului dar și a condițiilor de viață asigurând condiții mai bune pentru dezvoltarea economică.

6.2. Obiective operaționale

Elaborarea programului operativ de dezvoltare locală a fost gândit ca un sistem coerent privind dezvoltarea regiunii. În alegerea subprogramelor cel mai important considerent a fost inițierea unor proiecte de dezvoltare convergente. Condiția de bază pentru dezvoltarea locală este păstrarea tradițiilor economice și sociale comunitare. Acest lucru ajută la păstrarea caracteristicilor de viață ale locuitorilor din comuna CONȚEȘTI .

Subprograme și proiecte de dezvoltare

Infrastructura socială și comunitară.

În urma analizelor efectuate putem propune următoarele programe de infrastructură în comuna CONȚEȘTI :

- introducerea rețelei de transport a gazelor naturale;
- înființarea rețelei de canalizare (pentru satele în care nu exista);
- dezvoltarea infrastructurii rutiere;
- înființarea sistemului de colectare a deșeurilor;
- achiziționarea de echipamente IT pentru toate categoriile de instituții interesate.

Resurse umane

Perfecționarea resurselor umane reprezintă principalul atu în realizarea inițiativelor de dezvoltare locală și comunitară.

Planul strategic de dezvoltare propune două tipuri de măsuri:

- măsuri pe termen de scurt;
- măsuri pe termen mediu și lung.

Pe termen scurt, pentru facilitarea realizării măcar parțiale a obiectivelor propuse una din soluțiile aflate la îndemâna primăriei și consiliului local din comună este existența a unui facilitator comunitar care asigură optimizarea fluxului de informații privind posibilitățile de finanțare. În același timp această persoană sprijină și elaborarea de proiecte pe diferite domenii în urma solicitărilor care să vină din partea comunităților locale.

Pe termen mediu și lung, este necesar ca administrațiile locale să susțină calificarea forței de muncă în următoarele domenii: agricultură și servicii.

De aceea propunem următoarele programe pentru componenta de resurse umane:

- participarea funcționarilor la programe de perfecționare continuă;
- încurajarea implicării ONG - urilor locale în organizarea de programe pentru educația adulților.

Agricultura

Potențialul agricol de care dispune comuna reprezintă unul din punctele tari spre care trebuie să se orienteze atenția agenților de dezvoltare locali. Majoritatea populației comunei își are principala sursă de venit din agricultură, aproape fiecare membru al comunității are o oarecare legătură cu activitățile agricole. În momentul de față economia comunei este monocoloră bazată în cea mai mare parte pe activitățile agricole. Fărămițarea excesivă a proprietății agricole determină un nivel scăzut al productivității a activităților din agricultură.

Această structură a proprietății ar trebui schimbată pe termen mediu prin constituirea unor ferme agro - zootehnice care să valorifice potențialul natural și al resurselor umane existent la nivelul comunei. Se recomandă totodată organizarea agricultorilor în asociații cu scopul de a valorifica mai bine potențialul uman și produsele agricole din această zonă. Comuna CONȚEȘTI, datorită apropierii de București și Targoviste, este într-o poziție privilegiată deoarece poate beneficia de consultanța specialiștilor în acest domeniu.

Factorii importanți care susțin dezvoltarea acestui sector:

- stabilirea în termen scurt a drepturilor de proprietate asupra pământului, lucru care presupune desigur eforturi susținute din partea autorităților locale;

- susținerea sau inițierea unor inițiative de asociere în ceea ce privește activitățile agricole, deoarece existența asociațiilor agricole permite accesarea mult mai ușor a finanțărilor din fondurile UE pt. dezvoltarea investițiilor în agricultură, disponibile din 2007.

- existența unui sistem de creditare flexibil.

Având în vedere cele enunțate mai sus propunem următoarele linii de dezvoltare pentru comuna CONȚEȘTI în domeniul agricol:

- susținerea concentrărilor de teren prin vânzare - cumpărare sau prin asocieri;

-specializarea și echiparea a fermelor agricole cu echipaje / utilaje moderne;

-marketingul produselor agricole.

Turism

În domeniul turismului comuna nu dispune de un potențial natural, istoric și cultural. Tradițiile, modul de viață al locuitorilor pot fi puncte de atracție pentru turiști atrași de mediul rural. Totodată veniturile ce pot fi obținute de populație din acest tip de activitate ar putea avea un aport semnificativ în veniturile gospodăriilor. În momentul de față nu există turism.

Ceea ce ar putea fi dezvoltat în comuna în acest domeniu sunt următoarele componente: agro-turism, bio-turism, turism educațional și confesional, turism gastronomic.

Din acest motiv propunem următoarele programe în domeniul turismului în această comună:

-crearea unor condiții optime pentru practicarea turismului în zonă;

-amenajarea posibilelor atracții turistice;

-promovarea activităților de tip turistic din zonă.

Dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii

Asistență permanentă pentru firmele din zonă. În acest sens APL va facilita contacte, consultanță și informații în legătură cu organizațiile finanțatoare, finanțări rambursabile și nerambursabile, sistemul bancar. Se impune ca APL să-și stabilească o listă a contactelor prioritare cu autoritățile județene și centrale, organizații non-guvernamentale care pot contribui la schimbul de idei, parteneriate și finanțări.

Dat fiind situația slabă a sectorul privat mic și mijlociu, principalul agent care să mobilizeze aceste eforturi rămân autoritățile publice locale.

În acest domeniu propunem următoarele programe:

-sprijinirea dezvoltării firmelor deja existente

-atragera unor firme în zonă

Responsabilitatea realizării obiectivelor strategice:

Primăria și consiliul local al comunei CONȚEȘTI .

Partenerii ai administrației locale (ONG-uri, agenții și instituții ale statului etc).

6.3 Program de dezvoltare durabila

Fiecare localitate trebuie sa intocmeasca **Planul Urbanistic General** , sa-l actualizeze în functie de dezvoltarea rurala a administratiei locale. Are caracter director si strategic, cat si caracter de reglementare, si reprezinta principalul instrument de planificare operationala constituind baza legala pentru realizarea programelor si actiunilor de dezvoltare.

Actualizarea se face la maxim 10 ani în functie de evolutia previzibila a factorilor sociali, geografici, economici, culturali si a necesitatilor locale.

Planul Urbanistic General cuprinde reglementari la nivelul intregii UAT cu privire la:

- Stabilire si delimitare teritoriu intravilan;
- Utilizarea terenurilor din intravilan;
- Zonificarea functionala în corelatie cu organizarea retelei de circulatie;
- Delimitarea zonelor afectate de servituti publice;
- Modernizarea si dezvoltarea infrastructurii tehnico- edilitare;
- Stabilirea zonelor protejate si de protectie a monumentelor istorice si a siturilor istorice reperate;
- Forme de proprietate si circulatia juridica a terenurilor ;
- Precizarea conditiilor de amplasare si conformare a volumelor construite, amenajate si plantate ;
- Zonele de risc natural delimitate si declarate astfel , atenuarea riscurilor , utilizarea terenurilor si realizarea de constructii în aceste zone;
- Zone de risc datorate unor depozitari de deseuri ;

Pe termen mediu sau lung **Planul Urbanistic General** cuprinde reglementari la nivelul intregii UAT cu privire la :

- Evolutia în perspectiva a localitatii ;

- directiile de dezvoltare functionala în teritoriu;
- traseele coridoarelor de circulatie si de echipare prevazute în planurile de amenajare a teritoriului national , zonal si judetean;
- Zonele de risc natural delimitate si declarate astfel ,atenuarea riscurilor , utilizarea terenurilor si realizarea de constructii în aceste zone;
- Lista principalelor proiecte de dezvoltate si restructurare ;
- Stabilirea si delimitarea zonelor cu interdictie temporara si definitiva de construire ;
- Delimitarea zonelor în care se preconizeaza operatiuni urbanistice de regenerare rurala.

7. Programe și proiecte de dezvoltare

7.1. Proiecte semnificative realizate și în derulare și propuneri de proiecte pt. perioada 2022-2027

7.1.1. Proiecte pentru care s-a primit finanțare 2007-2013

Nr. Crt.	Obiectivul	Sursa de finantare	P.I.F.
0	1	4	5
1.	Extindere/reabilitare si modernizare “ Centru rezidential persoane varstnice Mereni”	POR , Bugetul national si buget local	executat lucrari 100%
2.	Reabilitare, modernizare,extindere si echipare infrastructura scolara- Școala Bălteni	POR , Bugetul national si buget local	executat lucrari 100%
3.	Reabilitare, modernizare,extindere si echipare infrastructura scolara- Școala Conțești	POR , Bugetul national si buget local	executat lucrari 100%
4.	Modernizare drum: 48 A Via lui Pantica (2,2 km)	Masura 322 AFIR , buget local	executat lucrari 100%
5.	Dotarea cu centrala termica si amenajat grup sanitar la Biblioteca Conțești	Buget local	executat lucrari 100%

6.	Amenajat spatii verzi si locuri de joaca în sat.Conțești , sat. Călugăreni	Ag.Fd.Mediu Buget local	realizat 100%
7.	Modernizare Drumuri exploatare: DE nr.177 si 188 Gamanesti-Stanesti; DE nr.151 Bălteni -Stanesti DE nr. 18,24,356/3Conțești (sus)-Helesteu	Buget local Si fonduri externe	realizat 100%
8.	Construirea unui punct sanitar în sat Boteni	Buget local	realizat 100%
9.	Dotarea cu centrala termica si refacerea picturii la Biserica Boteni	Buget local	realizat 100%
10.	Reparatii si igienizare Centru Boteni	Buget local	realizat 100%
11.	Infiintare Piste pentru biciclisti	Buget local	realizat 100%
12.	Modernizari 7 km strazi comunale	Buget local	realizat 100%
13.	Completare.sistem clasic a apei calde de consum cu sisteme care utilizeaza energia solara: Scolile Conțești , Bălteni si Gradinita Conțești	Ministerul mediului si Buget local	realizat 100%
14.	Amenajari interioare (refacere pictura) si exterioare, centrala termica biserică Bălteni	Buget local	Realizat 100%
15.	Amenajari exterioare, refacere acoperis, parcare si centrala termica la biserică Conțești de sus	Buget local	Realizat 100%
16.	Reparatii capitale la casa parohiala din satul Călugăreni	Buget local	Realizat 100%
17.	Amenajari trotuare – 5,00 km în satele Conțești si Crangasi	Buget local	Realizat 100%

18.	Construire a doua capele mortuare la Bisericile Conțești de Sus si Conțești de Jos	Buget local	Realizat 100%
19.	Construire si dotare “ Baza Sportiva Tip 1 In comuna Conțești , judetul Dâmbovița”	Guvernul Romaniei	Realizat 100%
20.	Alimentare cu apa în satele Conțești , Crangasi,Boteni OG 7/2006, OG 28/2013.	Guvernul Romaniei	Realizat 100%
21.	Refacere acoperis Biserica Conțești de Jos	Buget local	Realizat 100%
22.	Iluminat pietonal Crangasi – Conțești – DN 71	Buget local	Realizat 100%
23.	Modernizare, realibitare Camin Cultural- sat Bălteni (Masura 322 GAL)	Buget local Si fonduri externe	Realizat 100%
24.	Extindere retea alimentare cu apa, canalizare, statie epurare satele: Gamanesti, Bălteni , Helesteu, Călugăreni, Mereni	Buget local Si fonduri externe	Realizat 100%
25.	Amenajare iluminat stradal si Amenajare parcare sat Bălteni (Masura 322 GAL)	Buget local Si fonduri externe	Realizat 100%
26.	Modernizare DC 44 Mereni-Stanesti (Masura 322 GAL)	Buget local Si fonduri externe	Realizat 100%

7.1.2. Propuneri de proiecte pentru care au fost întocmite Studii de Fezabilitate și/sau Proiecte Tehnice care se pot depune spre finanțare, majoritatea acestor documente necesită reactualizare.

Nr.crt.	Denumire proiect	SFsi/sau PT	Perioada de realizare	Valoarea totală
1	<i>Canalizare si statie de epurare</i>	<i>PT, SF, DALI</i>	<i>2015-2020</i>	<i>4912204,00RON</i>
2	Dezvoltarea rețelei inteligente	A fost construit	2022-	41.826.081,22

	de distribuție a gazelor naturale în vederea creșterii nivelului de flexibilitate, siguranță, eficiență în operare, precum și de integrare a activităților de transport, distribuție și consum final, pe teritoriul comunei Conțești, județul Dâmbovița	si instalat SRM - proiect depus in cadrul Programului Național De Investiții Anghel Saligny	2025	lei, cu TVA
3	Construire capele mortuare în localitățile Bălteni, Boteni, Crângași.	SF	2022-2026	100.000 lei
4	Modernizare cai de acces ce deservește suprafețele agricole 10 km	SF	2022-2024	6.250.000 lei
5	Achiziții utilaje multifuncționale pentru dezvoltarea SVSU din com. Conțești, jud. Dâmbovița	Cererea de finanțare semnată	2022-2024	282.471
6	Modernizare 8,444 km drumuri comunale parteneriat cu C.J.	Contract asociere între comuna Conțești și Consiliul județean Dâmbovița	2022-2024	11.136.256,066 lei (inclusiv T.V.A.),

7.1.3. Propuneri de proiecte pentru care nu au fost întocmite documentații

Nr. crt.	Denumire proiect	Perioada de realizare	Valoarea estimată a investiției
----------	------------------	-----------------------	---------------------------------

		preconizată	EURO cu TVA
1	Construire si dotare sala de sport în comuna CONȚEȘTI	2022-2024	500.000
2	Modernizarea si dotarea spatiilor verzi, infiintare locuri de joaca	2022-2024	200.000
3	Construire, extindere, reabilitare si dotare 10 locuinte sociale	2022-2024	500.000
4	Dotare cu mobilier si aparatura electro-casnica , echipamente IT Centrul Rezidential pentru persoane varstnice	2022-2026	300.000
5	”Management-ul situatiilor de urgenta – Gestionarea eficienta a incendiilor în Comuna Conțești ,, (achizitionarea unei autospeciale si construirea unei remize PSI)	2022-2026	250.000
	Înființarea de piste pentru biciclete în comuna Conțești, județul Dâmbovița”- 6 km.	2022-2024	2.167.464,81 lei, CU TVA

7.2. Programele și proiectele sunt grupate din punctul de vedere al timpului de implementare în doua etape:

- pe termen scurt (2 - 3 de ani)
- pe termen mediu(5 - 7 de ani)

Programele și proiectele de dezvoltare în această strategie au fost așezate în ordinea priorităților evidențiate de administrația publică locală și în funcție de realitățile observate.

Domeniu	Programe propuse	Proiecte propuse	Perioada de implementare
1. Infrastructură	1.1. Introducerea rețelei de transport a gazelor naturale	1.1.1. Construcția magistralei principale,	Mediu
		1.1.2. Branșarea gospodăriilor individuale la rețeaua de gaz.	Lung
	1.2. Introducerea sistemului de canalizare	1.2.1. Construcția rețelei de canalizare în satele Conțești, Crângași și Boteni	Mediu
		1.2.2. Crearea unei stații de epurare a apei uzate.	Mediu
	1.3. Îmbunătățirea rețelei de transport rutier.	1.4.1. Refacerea drumurilor comunale,	Scurt
		1.4.2. Refacerea drumurilor județene de pe raza comunei.	Mediu
	1.4. Spații verzi	1.6.1. Realizări de noi spații verzi	Mediu
		1.6.2. Întreținerea și dotarea spațiilor verzi existente	Scurt
	1.5. Sala de Sport	1.7.1. Construirea și dotarea unei Sali de Sport	Scurt
	1.6. Energie regenerabilă	1.8.1. Achiziția de echipamente de producere de energie regenerabilă în scop public	Mediu
1.7. Stații de autobuz	1.9.1. Amenajarea stațiilor de autobuz	Scurt	

2. Turism	2.1. Crearea unor condiții optime pentru practicarea turismului în comună,	2.1.1. Construcția unor pensiuni agro-turistice care să aibă capacitatea de a caza grupuri de turiști,	Lung
		2.1.2. Acreditarea unor case în sistemul agro-turistic,	Lung
		2.1.3. Inițierea construirii unor monumente	Lung
	2.2. Promovarea activităților de tip turistic din comună	2.2.1 Promovarea ofertei turistice a localității în țară și în străinătate	Mediu
		2.2.2 Creșterea gradului de interes din partea locuitorilor comunei pentru organizarea activităților de tip turistic	Mediu

3. Comerț și servicii	3.1. Sprijinirea populației în activitățile de comerț	3.1.1. Consultanță de specialitate privind înființarea unor asemenea societăți comerciale/asociații de producători	Scurt
		3.1.2. Identificarea unor posibile piețe de desfacere pentru produsele locale	Lung
	3.2. Sprijinirea activităților comerciale prin manifestări organizate de tip târguri	3.2.1. Organizarea unor târguri specializate pe diferite tipuri de produse.	Mediu

	3.3. Organizarea unui centru de resurse pentru activitățile turistice	3.3.1. Organizarea unui centru de resurse pentru activitățile turistice,	Lung
	3.4. Îmbunătățirea serviciilor de PSI pentru comună	3.5.1. Dotarea serviciului PSI	Scurt
4. Resurse umane	4.1. Organizarea de cursuri, înființarea unui telecentru	4.1.1. Participarea populației la perfecționare.	Scurt
	4.2. Creșterea performanțelor profesionale ale funcționarilor din administrația publică locală	4.2.1. Participarea funcționarilor la cursuri de formare profesională continuă în cadrul centrelor de perfecționare pentru APL sau în cadrul unor ONG-uri	Scurt
5. Agricultură	5.1. Sprijinirea asocierilor și a concentrărilor de teren	5.1.1. Inițierea unor asociații de producători	Mediu
		5.1.2. Activități conștientizarea oamenilor privind necesitatea concentrărilor de teren	Scurt
	5.2. Dezvoltarea sectorului zootehnic	5.2.1. Creșterea animalelor, îmbunătățirea raselor de animale	Mediu
		5.2.2. Dezvoltarea activităților de prelucrare a produselor provenite din zootehnie	Lung
		5.2.3. Promovarea produselor zootehnice	Lung

	5.3. Dezvoltarea sectorului pomicol	5.3.1. Inițierea unor ferme de profil	Lung
		5.3.2. Promovarea produselor zootehnice	Lung

Aceste programe / proiecte identificate pentru dezvoltarea localității pot fi finanțate din următoarele surse accesibile pe termen scurt, mediu și lung:

- bugetul local și central;
- fonduri nerambursabile ale Uniunii Europene;
- alți finanțatori interni sau externi;
- împrumuturi de la organisme financiare interne și externe.

» STRATEGIA 2022 - 2027